

2024

Signalerings- rapport

HAAGLANDEN & HOLLANDS MIDDEN

Discriminatie.nl
Haaglanden en Hollands Midden

Onderdeel van iDb

Den Haag, september 2024

Omdat de signaleringsfunctie volgens ons onontbeerlijk is voor de gewenste sterke informatiepositie, is signalering een vast agendapunt bij het teamoverleg van de stichting. Tijdens deze tweewekelijkse bijeenkomst verschaft Rosan Berman, afdachtfunctionaris signalering en opsteller van dit rapport, inzicht in incidenten, voorvallen en ontwikkelingen met een discriminatoir karakter die via ons eigen registratiegegevens, cijfers van de politie, sociale media, kranten en andere bronnen zijn opgehaald. De geschetste situatie kan worden aangevuld en aangescherpt door collega's die allen medeverantwoordelijk zijn voor een adequate uitvoering van de signaleringsfunctie.

Aanknopingspunten uit het verkregen inzicht stellen ons in staat om te thematiseren, te agenderen en gevraagd en ongevraagd te adviseren over gewenste interventies en beleid. Mocht er op basis van gesignaleerde incidenten en voorvallen aanleiding zijn voor opvolging, dan wordt er tijdens het teamoverleg of daarna actie ondernomen om daarop in te spelen.

Ik heb het genoegen om u mede namens het bestuur en de medewerkers van de stichting het tweede signaleringsrapport aan te bieden. In het eerste signaleringsrapport, dat wij in oktober 2023 hebben uitgebracht, is de context geschetst waarbinnen deze rapportage moet worden gezien. Er is toen gesteld dat wij onze vooruitgeschoven positie binnen het krachtenveld en het vermogen om formele en informele informatiebronnen te ontsluiten beter willen benutten voor een tijdige en doelgerichte discriminatiebestrijding, zowel door ons als door samenwerkingsverbanden waarin wij opereren, gemeenten en anderen die zich ook inzetten voor non-discriminatie en inclusie.

In het tweede rapport zijn enkele veranderingen aangebracht om de cijfers, signalen en verhalen beter te presenteren. Met de registraties, die vertaald zijn in relevante thema's, en de beschreven casussen willen wij niet alleen de ontwrichtende werking van discriminatie laten zien. Wij willen ook aandacht vragen voor het probleemoplossend vermogen in gevallen waarbij sprake is van ervaren discriminatie en thema's aansnijden die bijzondere aandacht verdienen.

Atlin Sandvliet,
*Directeur van Stichting voor
Inclusie en discriminatiebestrijding*

Ik hoop dat de inhoud van het tweede signaleringsrapport aanspreekt, dat u geïnspireerd raakt en dat u ook aanknopingspunten ziet om bijdragen te blijven leveren aan een tijdige, gerichte en effectieve aanpak van discriminatie en sociale uitsluiting.

Signalen

Dit rapport beschrijft opvallende en opmerkelijke zaken die zijn voorgekomen tussen januari en augustus 2024 binnen het werkgebied van Stichting iDb; regio Haaglanden en Hollands-Midden. De meest impactvolle en veelvoorkomende zaken worden toegelicht, evenals het handelen van zowel de gemeente als de geleverde acties van Stichting iDb.

Daarnaast wordt per gemeente een overzicht van de meldingen gegeven, uitgesplitst in de discriminatiegronden, aard en het terrein waarop is gemeld. Het is belangrijk te vermelden dat een melding meerdere gronden en aard(en) kan omvatten. Om inzicht te bieden in de praktijk van de klachtbehandeling is per gemeente een casus uitgelicht. Getracht is van de meest voorkomende discriminatiegronden iets uit te lichten.

Landelijke trends

Bij enkele gemeentes is een landelijke trend verder uitgediept. Het betreft telkens een opvallende ontwikkeling met een zekere nieuwsaarde, met een verhoogd aantal landelijke meldingen. Bij de onderstaande gemeentes wordt de trend besproken en toegelicht aan de hand van een casus.

Uitgelicht worden:

- anti-Aziatisch racisme (gemeente Leiden);
- discriminatie tijdens het uitgaan (gemeente Westland);
- toename meldingen op basis van niet-wettelijke gronden (gemeente Noordwijk);
- discriminatie door banken (gemeente Oegstgeest);
- discriminatie van non-binaire personen (gemeente Pijnacker-Nootdorp);
- zwangerschapsdiscriminatie (gemeente Rijswijk);
- huisvesting en verliesgevoelens (gemeente Zoeterwoude);
- uitsluiting op grond van handicap/chronische ziekte (gemeente Zuidplas).

Landelijke meldingen

Enkele specifieke voorvallen zorgden voor een veelheid aan ontvangen meldingen. In 2024 werd tot en met augustus vijf keer een hoog aantal meldingen ontvangen als gevolg van een bepaalde gebeurtenis die via (sociale) media nationale bekendheid kreeg. Hieronder worden de vijf incidenten toegelicht.

1. Coronabeleid

De aanwezigheid van minister Hugo de Jonge van BZK tijdens de lancering van het landelijk meldpunt Discriminatie.nl triggerde bij veel inwoners een diepgevoelde ervaring over het destijdse coronabeleid. De Jonge was vicepremier en minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ten tijde van de coronapandemie en in die hoedanigheid verantwoordelijk voor de bestrijding ervan. Tijdens de coronapandemie voelden veel mensen zich onrechtvaardig behandeld door de invoering van het coronatoegangsbewijs, welke leidde tot beperkingen in hun dagelijks leven. Stichting iDb registreerde alle 253 meldingen uit het werkgebied en rapporteerde erover in de jaarlijkse Monitor Discriminatie. De meldingen werden geregistreerd als 'niet-wettelijke grond': onderscheid op vaccinatiestatus valt niet onder een van de wettelijk verboden discriminatiegronden. Dit betekent echter niet dat de ervaring van discriminatie niet stevig gevoeld kan worden. Uit de vele coronameldingen wordt namelijk de impact duidelijk van het overheidsbeleid tijdens de pandemie. De meldingen benadrukken vooral gevoelens van buitengesloten zijn, niet gehoord worden en stigmatisering. Stichting iDb schreef hierover een themastuk. Meer informatie en een uitwerking van een casus over dit onderwerp is te lezen in het hoofdstuk over de gemeente Midden-Delfland.

2. Uitspraken Johan Derksen

In april deed mediapersoonlijkheid Johan Derksen een omstreden uitspraak in het programma Vandaag Inside. Hij stelde dat het Friese Kamerlid Habtamu de Hoop zich geen Fries kan noemen, vanwege zijn donkere huidskleur. Landelijk werden er meer dan 1100 meldingen gedaan naar aanleiding van deze uitspraak. Mensen deden een melding voor zichzelf of voor De Hoop. In het werkgebied van Stichting iDb kwamen 68 meldingen binnen. De meldingen werden geregistreerd onder de discriminatiegrond 'ras'. Meer informatie en een uitwerking van een casus over dit onderwerp is te lezen in het hoofdstuk over de gemeente Katwijk.

3. Uitspraken Mona Keijzer

In mei kwamen twaalf meldingen binnen als reactie op de uitspraken die Mona Keijzer in het programma Sophie & Jeroen deed. Keijzer stelde dat Jodenhaat onderdeel is van de islamitische cultuur. Er werd aangifte gedaan, maar het OM besloot Keijzer niet te vervolgen. De meldingen werden geregistreerd onder de discriminatiegrond 'godsdiens'. Meer informatie en een uitwerking van een casus over dit onderwerp is te lezen in het hoofdstuk over de gemeente Alphen aan den Rijn.

4. Vacature Ongehoord Nederland

In juni plaatste omroep Ongehoord Nederland een vacature waarin gezocht werd naar een journalistiek zwaargewicht: m/v, geen "x". Stichting iDb ontving 41 meldingen van mensen die deze tekst onnodig provocerend vonden en hun zorg uiten over het feit dat met deze vacaturetekst non-binaire mensen bewust worden uitgesloten. Discriminatie.nl, de landelijke vereniging waar ook het meldpunt van Stichting iDb onder valt, beraamt zich op vervolgstappen. Meer informatie en een uitwerking van een casus over dit onderwerp is te lezen in het hoofdstuk over de gemeente Pijnacker-Nootdorp.

5. Oproep Flock Together

Een oproep van vogelaarscollectief Flock Together zorgde voor ophef nadat de organisatie, zelf bestaande uit enkel mensen van kleur, specifiek mensen van kleur uitnodigden om mee te gaan op een natuurwandeling. Landelijk werden hierover ongeveer honderd meldingen ontvangen. Stichting iDb ontving twaalf meldingen van mensen die deze oproep als discriminerend hadden ervaren.

Flock Together maakte na de (landelijke) ophef openlijk excuses en paste de tekst aan. Meer informatie en een uitwerking van een casus over dit onderwerp is te lezen in het hoofdstuk over de gemeente Westland.

Gemeente Alphen aan den Rijn

- Inwonersaantal: 114.966
- Aantal meldingen: 74

THEMA'S

Herdenking slavernijverleden

De gemeente zet in op een inclusieve samenleving met gelijke kansen waarin discriminatie actief wordt bestreden. Het vergroten van het historisch bewustzijn is hierbij een belangrijk middel. In 2024 leverde de gemeente een financiële bijdrage aan een driedaags programma in het kader van de herdenking van het slavernijverleden. Verbinding en de brug tussen heden en verleden stonden centraal tijdens Ketu Koti, de landelijke dag rondom de herdenking op 1 juli. Stichting iDb was op deze dag aanwezig en sprak een-op-een met inwoners over de herdenking en de werking en mogelijkheden van de ADV. De evenementen rondom Ketu Koti werden gepromoot op het platform 'alpheninclusief.nl'.

Activiteiten

In maart, tijdens de Week tegen Racisme en Discriminatie, vonden verschillende activiteiten plaats in de gemeente. iDb was kartrekker en spoorde partners aan om zich in te zetten. Stichting iDb zelf verzorgde gastlessen, voorlichtingen en andere activiteiten over discriminatie en racisme.

Stichting iDb denkt regelmatig mee over actuele ontwikkelingen en projecten. Het doel voor de komende periode is te onderzoeken hoe mensen uit de buurt beter betrokken kunnen worden bij het opzetten van nieuwe projecten.

Kunst

Het kunstwerk over Artikel 1 van de Grondwet, te zien in de hal van het gemeentehuis, kreeg onlangs een update. Dit gebeurde nadat Artikel 1 werd uitgebreid met handicap en seksuele gerichtheid als verboden discriminatiegronden. Het werk, dat 'Construction of a constitution' heet, is de grootste uitgebeelde tekst van Artikel 1 van alle gemeentehuizen in Nederland.

Incidenten binnen het onderwijs

In 2024 zijn meerdere signalen ontvangen over incidenten binnen het onderwijs. Tijdens de ramadan verbood een school het dragen van traditionele kleding, de djellaba. Het verbod zorgde voor veel ophef en werd vervolgens teruggedraaid. De politie ontving een melding over een leerling die een T-shirt droeg waarop de tekst 'Free Palestine' en een hakenkruis werden afgebeeld. De school gaf aan zich zorgen te maken over de leerling. Ook een mishandeling van Oekraïense studenten werd gemeld bij de politie.

Een positief signaal is het werk van jongerencoaches. De afgelopen jaren steeg het aantal vroegtijdige schoolverlaters. In onder andere Alphen bereikten coaches goede resultaten. Door specifieke coaching verlieten juist minder jongeren vroegtijdig de school. Stichting iDb biedt jaarlijks gastlessen aan op verschillende scholen in de gemeente om zo met leerlingen in gesprek te gaan over discriminatie en inclusie.

DISCRIMINATIEGROND

NIET-WETTELIJKE GROND	32
RAS	29
GESLACHT	8
GODSDIENST	5
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	3
LEEFTIJD	3
SEKSUELE GERICHTHEID	3
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 27 – Vacature Ongehoord Nederland (geslacht): 4 – Uitspraken Johan Derksen (ras): 5 – Uitspraken Mona Keijzer (godsdienst): 2	38

AARD

OMSTREDEN BEHANDELING	48
VIJANDIGE BEJEGENING	33
BEDREIGING	8
GEWELD	2

TERREIN

COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	23
ARBEIDSMARKT	12
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	11
SPORT/RECREATIE	6
POLITIE/OM/ VREEMDELINGENPOLITIE	5
BUURT/WIJK	3
COMMERCIEËLE DIENSTVERLENING	3
HUISVESTING	3
OPENBARE RUIMTE/PUBLIEK DOMEIN	2
MEDIA/RECLAME	2
HORECA/AMUSEMENT	2
PRIVÉSFEER	1
OVERIG	1
ONBEKEND	1

CASUS 1

DISCRIMINATIEGROND

leeftijd

AARD

omstreden behandeling

TERREIN

arbeidsmarkt

Een melder ervaart discriminatie door een vacaturetekst. De melder geeft aan geïnteresseerd te zijn in een functie, maar vreest dat diens leeftijd een belemmering vormt. In de tekst wordt gesproken over ‘enige ervaring’ en ‘verder willen groeien’. De melder vermoedt leeftijdsdiscriminatie en went zich tot Stichting iDb voor advies.

Een werkgever mag bij de aanbieding van een betrekking geen onderscheid maken op grond van leeftijd, tenzij daarvoor een objectieve rechtvaardiging bestaat, zo staat omschreven in Artikel 3 en 7 van de Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd (WGBL). Daarnaast geldt dat als een werkgever in een vacaturetekst onderscheid op grond van leeftijd maakt, de reden voor het onderscheid moet worden vermeld (Artikel 9 WGBL). Onderscheid op grond van leeftijd kan objectief gerechtvaardigd zijn als sprake is van een legitiem doel en de middelen voor het bereiken van het doel passend en noodzakelijk zijn.

Het College voor de Rechten van de Mens (CRM) heeft enkele relevante uitspraken gedaan over dit onderwerp. Zo zegt het College dat het stellen van een minimale ervaringsseis geen leeftijdsonderscheid

oplevert. De vacaturetekst “enige ervaring” lijkt daarom juridisch houdbaar. Hoewel termen als “enige ervaring” en “verder willen groeien” op het eerste gezicht juridisch houdbaar lijken, kunnen ze tezamen wel de indruk wekken dat er impliciete leeftijdsdiscriminatie speelt. Geïnteresseerden kunnen zich hierdoor ontmoedigd voelen. Het is belangrijk op te merken dat werkgevers wettelijk verplicht zijn om een inclusieve werkomgeving te creëren en discriminatie op basis van leeftijd te vermijden. Hoewel het voor werkgevers normaal is om bepaalde ervaringsniveaus te eisen, moeten ze ervoor zorgen dat hun taalgebruik niet discriminerend is of bepaalde groepen ontmoedigt.

De melder is aangeraden te blijven solliciteren. Mocht de melder worden afgewezen en vermoeden dat dit te maken heeft met de leeftijd, zijn vervolgstappen bij Stichting iDb een mogelijkheid. Dit kan bijvoorbeeld middels een hoor- en wederhoorbrief naar het bedrijf. Indien er voldoende feitelijkheden zijn om een vermoeden van discriminatie te kunnen staven kan er ook een verzoekschrift bij het CRM worden ingediend ter beoordeling van de situatie.

CASUS 2

LANDELIJKE MELDING

DISCRIMINATIEGROND

godsdienst

AARD

vijandige bejegening

TERREIN

Publieke/politieke opinie

“Op televisie zegt ze dat mensen uit islamitische landen Jodenhaat in hun cultuur hebben. Op mij komt het over alsof wij hier in Europa dus niet welkom zijn.”

“... ze is haat aan het zaaien jegens moslims. Ze is aan het beweren dat Jodenhaat, dus antisemitisme, bij moslims wordt meegegeven in de Islam... Moslims hebben de Holocaust niet veroorzaakt dus hou op met haatzaaien... We zijn allemaal mensen ongeacht geloof afkomst ras etc.”

Twee meldingen uit Alphen aan den Rijn hadden betrekking op de uitspraken die Mona Keijzer in het programma Sophie & Jeroen deed. Mona Keijzer stelde dat Jodenhaat onderdeel is van de islamitische cultuur. Er werd aangifte gedaan, maar het OM besloot Keijzer niet te vervolgen. Stichting iDb registreerde alle meldingen. Indien de melding niet anoniem werd gedaan, zijn de melders geïnformeerd over de wetgeving, de vervolgstappen en de signaleringsfunctie.

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

HAAGLANDEN

HOLLANDS
MIDDEN

- Inwonersaantal: 36.569
- Aantal meldingen: 13

THEMA'S

Meldingen

Ten opzichte van een jaar geleden zijn er meer meldingen ontvangen. Meer mensen uit de gemeente hebben Stichting iDb weten te vinden.

Wat betreft de meldingen komt de discriminatiegrond ras met regelmaat terug. In de meeste gevallen is er sprake van een vijandige bejegening.

Samen fietsen en praten

Stichting BuddyBike zet zich in om mensen die een beperking hebben en daardoor niet zelf kunnen fietsen, toch het plezier van een fietstocht te kunnen

geven. Samen met een 'buddy' wordt een aangename fietstocht door het Groene Hart mogelijk. De fiets is zo ontworpen dat de buddy en de gast naast elkaar kunnen zitten. Stichting BuddyBike draagt hiermee bij aan de toegankelijkheid voor mensen met een handicap of chronische ziekte.

Voorlichtingen

In 2024 verzorgde Stichting iDb drie keer een voorlichting bij welzijnsorganisatie Bureau Bousa. Momenteel wordt gekeken of er ook oudervoorlichting kan worden aangeboden. Verder maakte iDb kennis

met het sociaal team van Bodegraven en de adviesraad Bodegraven-Reeuwijk. Op 28 maart vond een lezing plaats met Pepijn Keppel, een ex-hockeyer uit de queer gemeenschap over inclusieve sport. De lezing werd georganiseerd in samenwerking met de bibliotheek en vond plaats in het Evertshuis in Bodegraven. Op 28 maart vond een lezing plaats met Pepijn Keppel, een ex-hockeyer uit de queer gemeenschap over inclusieve sport. De lezing werd georganiseerd in samenwerking met de bibliotheek en vond plaats in het Evertshuis in Bodegraven.

MELDINGEN:

13

CIJFERS

(t/m 31-08-2024)

DISCRIMINATIEGROND

RAS	10
NIET-WETTELIJKE GROND	3
GESLACHT	2
SEKSUELE GERICHTHEID	1
LANDELIJKE MELDINGEN - Coronabeleid (NWG): 3 - Uitspraken Johan Derksen (ras): 3	6

AARD

VIJANDIGE BEJEGENING	11
OMSTREDEN BEHANDELING	5
BEDREIGING	1
GEWELD	1

TERREIN

COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	4
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	3
ARBEIDSMARKT	2
BUURT/WIJK	1
ONDERWIJS	1
OPENBARE RUIMTE/PUBIEK DOMEIN	1
POLITIE/OM/ VREEMDELINGENPOLITIE	1

DISCRIMINATIEGROND*geslacht***AARD***bedreiging***TERREIN:***openbare orde/publiek domein*

Melder ervaarde discriminatie op grond van geslacht toen zij op straat fietste. Een aantal mannen die aan het werk waren floten naar haar en maakten seksueel intimiderende opmerkingen.

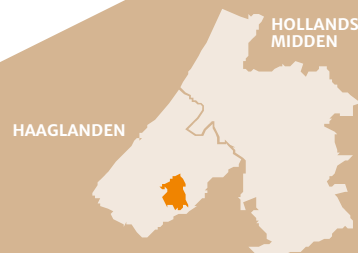
De melder is ingelicht over de actuele wetgeving met betrekking tot seksuele intimidatie. Artikel 429 van het Wetboek van Strafrecht stelt namelijk dat het strafbaar is om in het openbaar een ander indringend seksueel te benaderen door middel van opmerkingen, gebaren, geluiden of aanrakingen op een wijze

die vreesaanjagend, vernederend, kwetsend of ontterend zijn. De straf die hierop staat is een hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de derde categorie (max. 10.300, – euro).

IdB adviseerde de melder om aangifte te doen bij de politie. Ook is haar verteld dat bij gebrek aan bewijs de kans bestaat dat de zaak geseponneerd zal worden. Een aanvullende optie is daarom het maken van een melding via de wijkagent, om extra controles in het gebied te stimuleren.

Gemeente Delft

- Inwonersaantal: 109.577
- Aantal meldingen: 72

THEMA'S

Vrouwenquotum

De Technische Universiteit (TU) is een belangrijke plek in de stad, zowel voor de vele studenten als voor de werknemers. In januari bracht de TU naar buiten een voorkeursbeleid toe te willen passen om meer vrouwelijke ruimtevaartstudenten aan te trekken. Het plan was om 30% van de studieplekken voor hen te reserveren. Daarmee zou de TU de eerste Nederlandse faculteit zijn met zo'n maatregel.

In maart werd de universiteit echter teruggefloten door de Onderwijsinspectie. Volgens de inspectie is het plan in strijd met de wet: in de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) is een voorkeursbeleid om meer diversiteit te creëren niet toegestaan. In dit geval 'concurreren' de Algemene wet gelijke behandeling en de WHW als twee gelijkende wetten met elkaar. Om duidelijkheid te krijgen over welke wet voorrang heeft, zou een oordeel bij het College van de Rechten voor de Mens (CRM) gevraagd moeten worden. Deze zou in dat geval kijken naar welk belang het zwaarste weegt. Een dergelijke vraag is nog niet onderzocht bij het CRM.

Inspectierapport

Enkele maanden later was de universiteit opnieuw in het nieuws. De Onderwijsinspectie bracht een rapport uit over misstanden op de werkvloer.

Medewerkers zouden te maken hebben met pestgedrag, intimidatie, racisme en seksisme. Met name vrouwen, promovendi en internationale medewerkers bleken last te hebben van een onveilige werksfeer. De Raad van Toezicht werd op de vingers getikt. Deze gaf echter aan dat het onderzoek 'ondeugdelijk' was en overwoog juridische stappen. Medewerkers en studenten startten daarop een petitie om op te roepen niet naar de rechter te stappen, maar juist aan de slag te gaan met de signalen uit het rapport. De TU Delft kwam met een veranderplan. Deze wordt echter door de inspectie nog als onvoldoende uitgewerkt beoordeeld.

Discriminatieoordeel CRM

Een onderwijsinstelling heeft de verplichting om te onderzoeken welke aanpassingen er mogelijk zijn voor studenten met een chronische ziekte of beperking als hierom gevraagd wordt. Een student van de TU vond dat zijn universiteit dit naliet en stapte naar het College voor de Rechten van de Mens. Het College onderzocht zijn zaak en oordeelde dat de universiteit tekortschoot in het doorvoeren van doeltreffende aanpassingen en concludeerde dat er sprake was van verboden onderscheid.

Afronding jaar slavernijverleden

Uit een in 2023 gepresenteerd rapport bleek dat de stadsbestuurders en bewo-

ners van Delft zich in het verleden hebben verrijkt over de rug van tot slaaf gemaakten. Hierop werden namens de burgemeester excuses gemaakt. Er volgden verschillende stadsgesprekken over hoe het slavernijverleden een plek kan krijgen in de stad. Het Kwartiermakers Comité (KMC) Slavernijverleden Delft pleitte er tijdens een van deze gesprekken onder andere voor om discriminatie en racisme aan te pakken met een inclusief beleid. De gemeente stelt eind dit jaar met een actieprogramma voor een nieuw integraal inclusief beleid te zullen komen.

Stichting iDb leverde een bijdrage aan Ketikoti, via de stadsgesprekken en een workshop.

Tegengaan antisemitisme

Om het groeiende antisemitisme tegen te gaan, gaat de gemeente de huidige onderwijsactiviteiten op het gebied van Holocausteducatie inventariseren. Op basis hiervan wordt gekeken wat nodig is om het onderwijs op dit onderwerp te versterken.

Toegankelijkheid

De grote hoeveelheid fietsen in het stadscentrum vormt een blijvende uitdaging voor de toegankelijkheid, zeker voor mensen met een beperking. Het Inclusie Collectief Delft roept de gemeente op hier een oplossing voor te vinden.

DISCRIMINATIEGROND	
RAS	31
NIET-WETTELIJKE GROND	19
GESLACHT	10
SEKSUELE GERICHTHEID	7
GODSDIENST	4
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	3
LEEFTIJD	2
ONBEKEND	2
POLITIEKE GEZINDHEID	2
NATIONALITEIT	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 15 – Vacature Ongehoord Nederland (geslacht): 7 – Uitspraken Johan Derksen (ras): 4 – Uitspraken Mona Keijzer (godsdienst): 2	28

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	42
VIJANDIGE BEJEGENING	35
BEDREIGING	5
GEWELD	2

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	19
ARBEIDSMARKT	14
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	11
COMMERCIELE DIENSTVERLENING	6
ONBEKEND	5
OPENBARE RUIMTE/PUBIEK DOMEIN	5
MEDIA/RECLAME	3
HUISVESTING	2
SPORT/RECREATIE	2
BUURT/WIJK	1
HORECA/AMUSEMENT	1
ONDERWIJS	1
POLITIE/OM/ VREEMDELINGENPOLITIE	1
PRIVÉSFEER	1

CASUS

DISCRIMINATIEGROND

ras

AARD

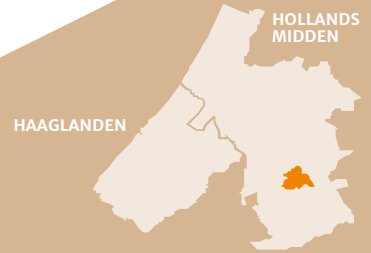
*vijandige bejegening,
omstreden behandeling*

TERREIN

arbeidsmarkt

Een inwoner van Delft maakt melding van diverse incidenten tussen hem als promovendus en zijn supervisor. Hij benoemt pesterijen, uitsluiting en woedeaanvallen van de supervisor. De promovendus ontwikkelt een angst om met zijn supervisor te gaan praten en heeft last van paniekaanvallen. Hij doet melding bij het hoofd van de afdeling en bij de HR-afdeling. Ook maakt hij melding bij het meldpunt van Stichting iDb. De promovendus geeft hierbij aan zich gediscrimineerd te voelen op grond van zijn herkomst.

Na het bieden van een luisterend oor en een zorgvuldige analyse van het verhaal van de promovendus, blijkt het lastig het vermoeden van discriminatie op grond van herkomst met bewijsbare feiten te kunnen aantonen. De promovendus is geadviseerd eventuele gesprekken op te nemen, en waar mogelijk te vragen om getuigenverklaringen mochten discriminatie-incidenten zich weer voordoen. Verder is hem geadviseerd om contact op te nemen met een vertrouwenspersoon. Daarnaast kan hij een officiële klacht indienen bij de universiteit en een melding te doen bij het Huis voor Klokkenluiders.

- Inwonersaantal: 75.758
- Aantal meldingen: 67

Gemeente Gouda

THEMA'S

Uitingen van extremistisch gedachtegoed op straat

De meldingen in Gouda hebben regelmatig betrekking op afkomst/ras. Ook ontvangt iDb een relatief hoog aantal meldingen op grond van seksuele gerichtheid. Nog altijd is een rechts-extremistische groep in de stad actief, die vanuit het gedachtegoed van een complottheorie verantwoordelijk is voor een veelheid aan leuzen, stickers en bekladdingen gericht tegen de multiculturele samenleving, de LHBTIQA+ gemeenschap en de Joodse gemeenschap. Dit bleek niet alleen uit meldingen die Stichting iDb ontving, maar ook uit rapportages van de politiemeldingen. iDb helpt de omvang van het extremistisch gedachtegoed in de gemeente in kaart te brengen door gesprekken te voeren met (buurt)organisaties. Ook het lidmaatschap van Platform Gouda Inclusief waar ontwikkelingen met betrekking tot inclusie en discriminatie worden besproken, helpt een goed beeld te vormen. De verantwoordelijken zijn steeds beter in beeld, ook bij Justitie.

Inclusief sportbeleid

De samenwerking met Sportpunt Gouda, verantwoordelijk voor het inclusief maken en houden van het lokale sportbeleid, verloopt goed. Stichting iDb en Sportpunt Gouda wisselen signalen uit en, waar relevant, koppelt iDb anoniem informatie uit meldingen terug. Het doel is altijd om sporten voor iedereen nog veiliger en toegankelijker te maken. In 2024 kunnen sportverenigingen een trai-

ning krijgen om mensen met niet-aangeboren hersenletsel (NAH) te kunnen begeleiden. Na de training is kennis, inzicht en begrip over mensen met NAH vergroot. Stichting iDb was aanwezig bij de Bijzondere Mobiliteitsdag: een gratis evenement voor mensen met een mobiliteitsbeperking én iedereen die geïnteresseerd is in het onderwerp.

Onderwijs

Tijdens een gastles op een basisschool in het kader van de herdenking van het slavernijverleden deelden leerlingen eigen ervaringen. Het betrof onder andere incidenten in de leefomgeving, waar mensen met een donkere huidskleur met uitsluiting of vijandige bejegeningen te maken kregen. Dergelijke voorvallen maken grote indruk op leerlingen. Essentieel voor het delen van ervaringen is het creëren van een veilige sfeer, en het op een correcte manier bespreken van de signalen door de gastdocent. Vlak voor het zomerreces uitte een raadslid van de PvdA haar zorgen over onderwijssegregatie in de stad. Het gevolg van onderwijssegregatie kan zijn dat leerlingen met verschillende achtergronden op verschillende scholen terechtkomen. Hierdoor komen zij elkaar steeds minder tegen, waardoor ze niet goed kunnen leren omgaan met onderlinge verschillen. In de komende tijd wil het raadslid scholen helpen om onderwijssegregatie te voorkomen, onder andere door het gesprek aan te gaan over het aanmeldbeleid.

Spijtbetuiging slavernijverleden

Tijdens de derde Ketikoti in Gouda, die plaatsvond op 1 juli, betuigde de gemeente spijt voor het slavernijverleden van de stad. Ook erkende de gemeente het leed dat mensen toendertijd is aangedaan. In samenwerking met maatschappelijke organisaties wordt een plan gemaakt om het koloniale verleden van de stad een plek te geven. Stichting iDb was aanwezig bij één van deze stads gesprekken over dit onderwerp. De evenementen rondom Ketikoti werden goed bezocht door inwoners uit Gouda. Een bezoeker merkte op dat zij mensen had meegenomen die eerst kritisch waren over het herdenken en vieren van Ketikoti, maar dat zij na het bezoeken van het evenement een positiever beeld over Ketikoti gevormd hadden.

Veilig uitgaan

De Regenboogalliantie Gouda organiseerde een horeca-actie rondom 17 mei, de Internationale Dag tegen Homofobie, Bifobie, Transfobie en Interseksefobie. In navolging van de ondertekening van het Horecaconvenant met daarin afspraken over het creëren van een veilige horeca voor de LHBTIQA+ gemeenschap, vroeg de Regenboogalliantie aan ondernemers om hier zichtbaar aandacht aan te besteden. Voor alle Goudse uitgaansgelegenheden waren er pakketten beschikbaar met onder andere bierviltjes, deurstickers en posters. Tevens is dit verhaal op de website gouda-inclusief.nl geplaatst. Op deze website worden verhalen en activiteiten uit de stad die bijdragen aan inclusie verzameld.

DISCRIMINATIEGROND	
RAS	31
NIET-WETTELIJKE GROND	18
GESLACHT	11
SEKSUELE GERICHTHEID	8
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	4
GODSDIENST	3
POLITIEKE GEZINDHEID	2
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 17 – Vacature Ongehoord Nederland (geslacht): 1 – Uitspraken Johan Derksen (ras): 8 – Uitspraken Mona Keijzer (godsdiens): 1	27

AARD	
VIJANDIGE BEJEGENING	39
OMSTREDEN BEHANDELING	34
BEDREIGING	7
GEWELD	3

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	16
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	16
ARBEIDSMARKT	9
OPENBARE RUIMTE/PUBLIEK DOMEIN	8
COMMERCIELE DIENSTVERLENING	4
MEDIA/RECLAME	4
POLITIE/OM/VREEMDELINGENPOLITIE	3
HORECA/AMUSEMENT	2
ONDERWIJS	2
BUURT/WIJK	1
HUISVESTING	1
SPORT/RECREATIE	1

CASUS

DISCRIMINATIEGROND

geslacht

AARD

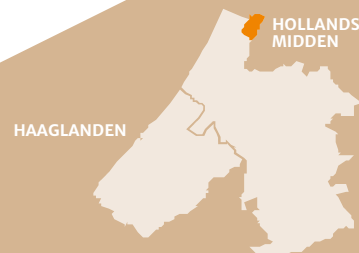
omstreden behandeling

TERREIN

onderwijs

Melder (vrouw) doet een molenaarsopleiding. Toen ze informeel bij haar begeleider aangaf dat haar vrouw in het najaar zou gaan bevallen, besloot deze dat ze geen examen kon doen in verband met tijdgebrek, aangezien werd aangenomen dat zij als vrouw veel meer zorgtaken op zich zou nemen dan een man zou doen. Melder vond dit niet terecht en diende een klacht in, waarop excuses werden gemaakt. Melder wendde zich tot Stichting iDb om haar verhaal te doen. Na overleg is haar gevraagd wat ze graag zou willen. Excuses zijn er namelijk al. Maar, ze vindt het belangrijk dat het bestuur zich nog meer bewust wordt,

juist omdat er in de molenwereld alleen maar mannen werken. Ze zou het fijn vinden als dit gegeven op een bepaalde manier terugkomt bij het bestuur of de gemeente, die eigenaar van de molens is. Er komen veel toeristen op de molens af en het is goed te kunnen laten zien dat de molenwereld ook divers kan zijn. Met de melder is afgesproken dat Stichting iDb met de gemeente onderzoekt wat de mogelijkheden zijn voor een gesprek over hoe je als vereniging inclusief te werk kan gaan. Ook wordt onderzocht of er in samenwerking met de melder een artikel over inclusiviteit geschreven kan worden in het molenblad.

Gemeente Hillegom

- Inwonersaantal: 22.822
- Aantal meldingen: 22

THEMA'S

Integrale aanpak

Het landelijke gebied te midden van Amsterdam, Haarlem en Leiden maakt Hillegom tot een gewilde woonomgeving. Net als elders kan in de diverse omgeving polarisatie en discriminatie op de loer liggen. Om de relatie tussen statushouders, arbeidsmigranten, expats en de langer gevestigde inwoners goed te houden pleit de gemeente voor een integrale aanpak. Dit betekent dat de reeds aanwezige organisaties nog meer van elkaar gebruik kunnen gaan maken om discriminatie tegen te gaan. Betrokken organisaties, zoals Taalcafé Hillegom, Vluchtelingenwerk en Provalu zetten zich hier graag voor in, maar geven ook aan dat er behoefte is aan duidelijke richtlijnen. Wanneer is iets precies discriminatie en welke handelwijze is dan vervolgens passend? Middels de HSV-training (Herkennen, Signaleren en Verder helpen), die plaatsvond in het Poelhuys in Lisse, draagt Stichting iDb bij aan begripsverduidelijking en biedt concrete handelingsopties aan bij discriminatiesituaties.

Toegankelijkheid

Naast de HSV-trainingen leidden ook de MAG bijeenkomst, de Week tegen Racisme en de bijbehorende iDb-factsheet tot meer bewustzijn en handelingsperspectief bij organisaties in de regio. De gemeente zelf focust de komende tijd extra op inclusie en verbinding: het bestrijden van armoede en kansengelijkheid, het creëren van een veilige leefomgeving voor minderheidsgroepen en het vergroten van de toegankelijkheid in de publieke ruimte. Kijkend naar de ontvangen meldingen zijn er in 2024 meerdere meldingen gedaan op grond van handicap/chronische ziekte waarbij er problemen waren met de toegankelijkheid.

Paarse Vrijdag

Op Paarse Vrijdag werd op een onderwijsinstelling in de gemeente een 'pride'-poster verscheurd. Niet alleen leerlingen, maar ook enkele ouders met een religieuze achtergrond waren verontwaardigd door het Paarse Vrijdag initiatief. De vertrouwenspersonen van de onderwijsinstelling willen graag van

Stichting iDb weten hoe zij met deze situaties om moeten gaan. Onder voorbehoud van financiering is Stichting iDb voornemens om over dit onderwerp gastlessen te gaan verzorgen.

Gastlessen

Vanwege signalen van discriminatie maakten enkele scholen al gebruik van het aanbod aan gastlessen van Stichting iDb. Uit de lessen kwam onder andere naar voren dat leerlingen soms nog erg moeten wennen aan andere leerlingen met een handicap/ chronische ziekte of een andere afkomst. Dit geldt vooral in de eerste leerjaren. In de latere leerjaren zijn gesprekken met sommige leerlingen meer verhard. Opgemerkt is dat zij soms meer moeite hebben met het naar elkaar luisteren zonder daarbij eigen conclusies te trekken. Een docent gaf aan zich wel eens te onthouden van het uiten van zijn eigen mening over gevoelige maatschappelijke thema's in zowel de klas als in de docentenkamer, vanwege zorgen over voor het vermoeilijken van de samenwerking.

DISCRIMINATIEGROND	
NIET-WETTELIJKE GROND	10
RAS	9
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	3
GESLACHT	1
GODSDIENST	1
SEKSUELE GERICHTHEID	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 10 – Uitspraken Johan Derksen (ras): 3 – Uitspraken Mona Keijzer (godsdienst: 1)	14

AARD	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	8
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	6
ARBEIDSMARKT	4
HORECA/AMUSEMENT	1
HUISVESTING	1
OPENBARE RUIMTE/PUBIEK DOMEIN	1
POLITIE/OM/VREEMDELINGENPOLITIE	1

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	16
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	16
ARBEIDSMARKT	9
OPENBARE RUIMTE/PUBIEK DOMEIN	8
COMMERCIELE DIENSTVERLENING	4
MEDIA/RECLAME	4
POLITIE/OM/VREEMDELINGENPOLITIE	3
HORECA/AMUSEMENT	2
ONDERWIJS	2
BUURT/WIJK	1
HUISVESTING	1
SPORT/RECREATIE	1

DISCRIMINATIEGROND

handicap/chronische ziekte

AARD

omstreden behandeling

TERREIN

arbeidsmarkt

Een melder deelde tijdens het sollicitatiegesprek met een gerenommeerde organisatie openhartig haar psychiatrische verleden. Deze onthulling diende niet alleen om haar eigen geschiktheid voor de functie te evalueren, maar ook om de organisatie de kans te geven een weloverwogen beslissing te nemen. Na het gesprek werd haar verzekerd dat zij spoedig gebeld zou worden om als vrijwilliger aan de slag te gaan. Echter bleef het verwachte telefoontje uit. Toen melder contact opnam met de organisatie vernam ze tot haar schrik van de personeelsfunctionaris dat haar verleden toch een belemmering vormde voor haar aanstelling. Deze afwijzing raakte

de melder diep, het voelde onrechtvaardig. Melder zocht contact met Stichting iDb voor advies. Met informatie over de Gelijke Behandelingswetgeving, waarin staat aangegeven dat onderscheid op basis van handicap/chronische ziekte bij het aangaan van een arbeidsverhouding verboden is, begaf de melder zich naar de organisatie. Tot haar opluchting werd haar situatie serieus genomen en kreeg zij een uitnodiging voor een gesprek. De personeelsfunctionaris bood haar verontschuldigen aan, vergezeld van een prachtig boekje bloemen. De melder was tevreden over wijze waarop de organisatie de melding had opgepakt.

CASUS

Gemeente Kaag en Braassem

- Inwonersaantal: 29.168
- Aantal meldingen: 14

THEMA'S

Meldingen

De meeste meldingen betreffen discriminatie-ervaringen op grond van ras. Ook de meldingen die de politie met Stichting iDb deelt gaan voornamelijk over vijandige bejegeningen op grond van ras. Enkele meldingen hadden betrekking op de verboden discriminatiegrond seksuele gerichtheid.

Waar nodig hebben Stichting iDb en de politie contact over melders. Korte lijnen met de politie zorgen voor een snelle en daadkrachtige opvolging van de klacht.

Plannen

Momenteel worden er in de Gemeente Kaag en Braassem geen flankerende diensten afgenomen om discriminatie en inclusie verder onder de aandacht van inwoners te brengen.

Met vrijgekomen gelden vanuit de meircirculaire aanvraag heeft Stichting iDb een voorstel gedaan over hoe het geld te besteden. Het voorstel is de focus te leggen op LHBTIQA+. Reden hiervoor is dat enige tijd geleden een raadslid heeft gevraagd waarom de gemeente weinig onderneemt op dit gebied. Stichting iDb onderzoekt nu wat de mogelijkheden zijn voor projecten of voorlichtingen eind 2024 of begin 2025.

DISCRIMINATIEGROND	
RAS	6
NIET-WETTELIJKE GROND	6
GESLACHT	1
GODSDIENST	1
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	1
ONBEKEND	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 6	6

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	7
VIJANDIGE BEJEGENING	6
BEDREIGING	1
GEWELD	1

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	5
MEDIA/RECLAME	2
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	2
ARBEIDSMARKT	1
COMMERCIELE DIENSTVERLENING	1
HORECA/AMUSEMENT	1
ONDERWIJS	1
PRIVÉSFEER	1

CASUS

DISCRIMINATIEGROND

ras

AARD

vijandige bejegening

TERREIN

onderwijs

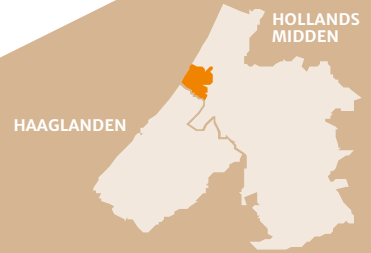
Melder belt voor een minderjarig slachtoffer van discriminatie. Op school is hij één van de weinige kinderen met een niet-Nederlandse achtergrond. Tijdens het overblijven kreeg hij te maken met een opmerking van een ander kind. Deze zei tegen andere kinderen: “Je krijgt 10 euro als je deze zwarte jongen in elkaar slaat”.

Melder belde om advies en of vroeg of aangifte een goede optie is.

Melder is geïnformeerd dat de school zorgplicht heeft voor een discriminatie-vrije schoolomgeving. Dat het belangrijk is dat kinderen zich beschermd weten en zich veilig voelen op school. Ook is

aangegeven dat er een gesprek in de klas gehouden kan worden over het voorkomen van discriminatie. Tot slot is besproken dat aangifte een optie is omdat er sprake is van aanzetten tot haat/geweld. Daarbij kan Bureau Halt eventueel nog een rol spelen.

In een later contactmoment gaf melder terug dat er inmiddels een goed gesprek was geweest op school. De aanstichter heeft excuses gemaakt en betreurde het dat hij de jongen pijn had gedaan. Melder is blij met het verloop van het gesprek en ziet af van aangifte. Melder bedankt iDb voor de hulp en de adviezen.

Gemeente Katwijk

- Inwonersaantal: 66.960
- Aantal meldingen: 28

THEMA'S

Toegankelijkheid

Het rapport *Inclusieve Samenleving Katwijk 2023* stelt dat er binnen en buiten de gemeentelijke organisatie steeds meer aandacht voor inclusiviteit is. Specifiek toegankelijkheid wordt genoemd als onderwerp op de Maatschappelijke Agenda.

LHBTIQA+ in het onderwijs)

Het Andreas College (locatie Pieter Groen) heeft een 'Gender Sexual Alliance groep' (GSA), voor een inclusiever en veiliger klimaat met betrekking tot seksuele diversiteit op school. Volgens de GSA-coördinator hebben meerdere leerlingen aangegeven zich veiliger op school te voelen door de GSA, soms zelfs veiliger dan thuis. Toch zijn er ook signalen van weerstand. Zo wordt opgemerkt dat er in de gangen van de school een onveilige sfeer heerst en dat leerlingen gepest worden, bijvoorbeeld met 'queer' kleding. Ook werden posters en

pridevlaggen vernield. Het schoolhoofd heeft hierop ingegrepen en heeft de acties streng veroordeeld. Verder werd gesteld dat leerlingen zich niet meer bij de GSA zouden durven aansluiten uit angst voor pesterijen. Bijeenkomsten van de GSA moesten zodoende in het geheim gepland worden. Tot slot zouden sommige ouders online hatelijke en feitelijk-onjuiste reacties plaatsen bij berichten over de GSA-activiteiten van de school alsook over de betrokkenen. Daarop besloot de school geen (online) berichten meer over LHBTIQA+ te plaatsen.

Het blijft belangrijk om de komende tijd in gesprek te gaan en te blijven over de afnemende veiligheid en welzijn van LHBTIQA+ personen.

Presentatie

Stichting iDb organiseerde een succesvolle lokale 'LHBTIQA+ veiligheid' -bijeenkomst in samenwer-

king met Welzijnswartier, Klets! en FamilySupporters. In café de Roskam gingen inwoners, de politie, de gemeente, lokale media, lokale sleutelfiguren en kerken en LHBTIQA+organisaties in gesprek over LHBTIQA+ veiligheid en welzijn in Katwijk. Stichting iDb nodigde sprekers Mrs. Senior Pride Magda Romgens en predikant Bert Boter uit, om hen te laten vertellen over hun ervaringen met (het gebrek aan en) het belang van LHBTIQA+ veiligheid en welzijn. Stichting iDb bracht met een presentatie de laatste meldingen en ontwikkelingen rondom LHBTIQA+ veiligheid aan het voetlicht. Na de bijeenkomst gingen het COC, iDb en het Welzijnswartier in gesprek met de lokale gemeenteraad, over de landelijke signalen en cijfers, alsook over uitkomsten van bijeenkomst in de Roskam.

Later in 2024 organiseren deze partijen nog een tweede bijeenkomst bij het Pieter Groen College.

DISCRIMINATIEGROND	
NIET-WETTELIJKE GROND	14
RAS	8
GODSDIENST	3
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	2
GESLACHT	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 14 – Uitspraken Johan Derksen (ras): 3 – Oproep Flock Together (ras): 1	18

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	21
VIJANDIGE BEJEGENING	11
BEDREIGING	1

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	11
COMMERCIELE DIENSTVERLENING	3
HORECA/AMUSEMENT	3
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	3
ARBEIDSMARKT	2
MEDIA/RECLAME	2
BUURT/WIJK	1
ONDERWIJS	1
PRIVÉSFEER	1
SPORT/RECREATIE	1

CASUS 1

DISCRIMINATIEGROND

handicap/chronische ziekte

AARD

omstreden behandeling

TERREIN

onderwijs

Melder heeft een kind die gebruikt maakt van speciaal onderwijs. Op de betreffende school zijn meerdere klassen, waarvan enkele wel op schoolkamp gaan en andere niet. De school koos ervoor alleen met kinderen met een hoger IQ op kamp te gaan. Melder ervaart dit als discriminerend: de kinderen worden volgens haar niet als individu bekeken, maar er wordt op basis van eigenschappen van de groep besloten. Ze vindt het vervelend dat er niet zorgvuldiger wordt overwogen welke kinderen in staat zijn mee te gaan en welke niet. De melder is geadviseerd een schriftelijke klacht in te dienen en de reactie af te wachten. Scholen mogen geen onderscheid maken op grond van handicap of chronische ziekte bij het aanbieden

of toegang verlenen tot onderwijs. Dit houdt ook in dat scholen verplicht zijn om discriminatieklachten zorgvuldig te behandelen, met een voortvarende aanpak, een deugdelijk onderzoek, hoor en wederhoor, en indien nodig passende maatregelen. Vervolgens kan iDb een aanvullende rol spelen in een hoor-en wederhoorprocedure.

De brief van melder naar de school en het gesprek dat met de leiding van de school dat erop volgde, bleek voor de melder echter voldoende. Omdat haar dochter na dit leerjaar niet meer gebruik zal maken van deze school, zag zij weinig heil meer in een bemiddelingstraject. Ze vroeg iDb wel de situatie te blijven monitoren.

DISCRIMINATIEGROND

ras

AARD

vijandige bejegening

TERREIN

publieke/politie opinie, media

“Johan Derksen vertelde op televisie dat Kamerlid Habtamu de Hoop geen recht heeft om over de Friese taal te praten, omdat hij er niet is geboren. Maar hij is opgegroeid op een boerderij in Wommels. Opgevoed door twee Friese ouders, waar hij kaatste, voetbalde, trekker reed, schaatste, melk en stront schepte. Wat is hij dus? Een trotse Fries! Puur racisme op nationale tv, goedgekeurd door Talpa.”

In het programma Vandaag Inside van Talpa zei Derksen dat De Hoop zich geen

Fries kan noemen op grond van zijn huidskleur. Drie inwoners van Katwijk maakten melding.

Discriminatie.nl heeft aangifte gedaan. Deze aangifte ligt op dit moment bij het OM. Ook heeft de voorzitter van Discriminatie.nl Talpa uitgenodigd om in gesprek te gaan. Talpa gaf aan hier niet op in te gaan zolang het strafrechtelijk onderzoek loopt. Melders is een luisterend oor geboden en geïnformeerd over de wetgeving, de vervolgstappen en de signaleringsfunctie.

Gemeente Krimpenerwaard

- Inwonersaantal: 57.785
- Aantal meldingen: 13

THEMA'S

Verliesgevoelens

De gemeente Krimpenerwaard kent enkele grotere dorpen zoals Schoonhoven, Bergambacht en Lekkerkerk, met ieder een heel eigen identiteit. Met name op die plekken waar de meer traditionele normen en waarden nog sterk gevoeld worden, kunnen onder invloed van een veranderde tijdsgeest verliesgevoelens de kop op steken. Verliesgevoelens zijn de emoties rondom het verlies van eigen (culturele) identiteit, vaak aangejaagd door angst voor 'de ander', kansongelijkheid en politieke verdeeldheid. Gehoorde signalen en meldingen betreffen bijvoorbeeld ophef na het beschikbaar stellen van nieuwe woningen aan vluchtelingen. Ook protesten tegen het stikstofbeleid van de overheid en een grimmige sfeer op straat rondom de Sinterklaasintocht werden gemeld. Ervaren verliesgevoelens kunnen leiden tot frustraties, angst en soms ook achterdocht en zelfs 'complotdenken'. Complottheorieën vinden een groeiende online aanhang, maar uitingen ervan zijn ook te vinden op straat. Naar aanleiding van een melding die Stichting iDb ontving, kon een sticker met een discriminerende, antisemitische tekst snel verwijderd worden.

Prioriteit voor zelfredzaamheid en toegankelijkheid

Op de Maatschappelijke Agenda van Krimpenerwaard heeft zelfredzaamheid prioriteit. Tijdens de inclusie-platform bijeenkomsten waarbij zowel organisaties, inwoners en gemeente aanwezig waren, is toegankelijkheid en kansengelijkheid voor mensen met een handicap of chronische ziekte met regelmaat geagendeerd.

De gemeente zet zich dit jaar in voor verbeteringen op het gebied van toegankelijkheid. Zo is er een tegemoetkoming beschikbaar voor zwemlessen voor kinderen met een beperking. In Bergambacht worden speciale bokslessen gegeven voor mensen met Parkinson. Ook buiten het gemeentehuis komen initiatieven tot uiting. Een voorbeeld is de tandem-fietsstocht voor mensen met een visuele beperking op 15 juni, georganiseerd door de Rotary Krimpenerwaard - West. De huur van de tandems en de catering wordt gesponsord door lokale ondernemers. Bij de stemloketten organiseerde de gemeente zogenaamde schouwen, waarbij plekken worden bezocht door iemand met een beperking om zo de toegankelijkheid te kunnen beoordelen. Toch zijn er ook kritische geluiden. Een inwoner die gebruik maakt van een elektrische rolstoel nam de aandachtfunctionaris van iDb mee naar de recycle afvalbakken. Ze liet zien hoe ontoegankelijk deze zijn voor iemand in een rolstoel.

Lezingen en voorlichtingen

Om begrip en kennis rondom toegankelijkheid voor mensen met een beperking nog verder te bestendigen, organiseert Stichting iDb later dit jaar een lezing. De focus ligt op het creëren van meer empathie en duidelijk maken dat toegankelijkheid ook een recht is.

Stichting iDb gaf ook voorlichtingen in de bibliotheken van Bergambacht en Schoonhoven. De informele setting stelde deelnemers in staat ervaringen te delen. Een vrijwilliger van Het Taalhuis vertelde over de beperkingen die mensen die de taal niet goed machtig zijn ervaren op de arbeidsmarkt. In niet alle gevallen is er sprake van discriminatie, maar de vrijwilligers ervoeren het echter wel als prettig nu zelf het onderscheid te kunnen maken en snel te kunnen doorverwijzen als nodig.

Stichting iDb is verder gevraagd mee te denken over hoe de betrokkenheid van kinderen en jongeren bij actuele thema's vergroot kan worden.

DISCRIMINATIEGROND	
RAS	9
GESLACHT	2
NIET-WETTELIJKE GROND	2
GODSDIENST	1
SEKSUELE GERICHTHEID	1
LANDELIJKE MELDINGEN Coronabeleid (NWG): 1 Uitspraken Johan Derksen (ras): 2 Vacature Ongehoord Nederland (geslacht): 2	5

AARD	
VIJANDIGE BEJEGENING	11
OMSTREDEN BEHANDELING	4

TERREIN	
ONBEKEND	4
ARBEIDSMARKT	2
OPENBARE RUIMTE/PUBLIEKE DOMEIN	2
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	2
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	1
COMMERCIELE DIENSTVERLENING	1
MEDIA/RECLAME	1

CASUS

DISCRIMINATIEGROND

godsdienst

AARD

vijandige bejegening

TERREIN

openbare ruimte/publiek domein

Melder gaf door dat er in het dorp Gouderak een sticker met een antisemitische tekst was geplakt op een lantaarnpaal.

Het plaatsen van stickers en posters waarmee uitlatingen worden gedaan die discriminerend zijn, is bij wet verboden. Van toepassing is Art. 137c uit het Wetboek van Strafrecht: het betreft een openbare, opzettelijke belediging over een groep mensen wegens hun godsdienst. Mogelijk is ook Art.137d van toepassing, indien er wordt aangezet tot haat.

Stichting iDb heeft de melding geregistreerd en via de afdeling Preventie, Interventie en Toerusting is de contactambtenaar van de gemeente ingelicht. De sticker is hierna snel verwijderd.

Leiden

Gemeente Leiden

- Inwonersaantal: 130.108
- Aantal meldingen: 84

THEMA'S

Adviesgroep

Transparantie is een speerpunt van de gemeente: inwoners moeten weten waarover ze inspraak kunnen hebben. In dit kader is een adviesgroep opgericht waarin inwoners de gemeente informeren en adviseren over hoe om te gaan met discriminatie en racisme. Er zijn acties geformuleerd op zes verschillende thema's met de volgende titels: Racisme Tussen Mensen, Racisme in het Onderwijs, Racisme en Discriminatie op het Werk, Etnisch Profileren, Leids AntiDiscriminatieVoorziening. Op 21 maart, tijdens het tweede stadsgesprek 'Leiden, samen tegen racisme', werden elk thema en de bijbehorende plannen toegelicht. Stichting iDb was aanwezig met een informatiestand.

Protesten

In mei vonden er op verschillende plekken in het land, zo ook in Leiden, studentenprotesten plaats naar aanleiding van de oorlog tussen Israël en Hamas. Studenten én docenten gingen de straat op om de universiteit te verzoeken haar banden met Israël te verbreken en de slachtoffers in Gaza te herdenken. Onder het motto 'De straat is van iedereen', vond in maart een nachtelijke protestmars plaats. De mars werd georganiseerd door een groep vooraanstaande vrouwen als reactie op een reeks aanrandingen en een verkrachting.

Hulp bij het vinden van een baan

De Leidse fractie van de PvdA en de SP pleitten voor een plan om mensen met een migratieachtergrond sneller aan een baan te kunnen helpen. Door discriminatie is de arbeidsparticipatie van niet-autochtone Nederlanders vaak lager dan inwoners zonder migratieachtergrond, stellen de partijen.

Fysiek meldpunt

Stichting iDb heeft een offerte opgesteld voor een fysiek meldpunt in de stad. Dit meldpunt kan functioneren als voorpost voor de regionale ADV. Het doel is de samenwerking met lokale organisaties te bestendigen.

Conferentie discriminatie in de horeca

Tijdens de Week tegen Racisme en Discriminatie in 2024 organiseerde Stichting iDb een conferentie om discriminatie in de horeca tegen te gaan. Stichting iDb ging met horecazaken en de gemeente het gesprek aan. Uit de conferentie kwam naar voren dat horecazaken open stonden voor het opstellen van een Convenant Veilig Uitgaan om zo discriminatie tegen te gaan.

LANDELIJKE TREND

Toename anti-Aziatisch racisme

Leiden kent een grote internationale gemeenschap en een groot deel van de inwoners heeft een niet-Westerse achtergrond. Ondanks haar diverse samenstelling en inclusieve uitstraling, komt discriminatie op grond van ras nog regelmatig voor. Opvallend is het aantal meldingen die gaan over anti-Aziatisch racisme. In het hele werkgebied van Stichting iDb werden tot en met augustus 2024 twaalf meldingen gemaakt over dit onderwerp, waarvan bij vier de melder in Leiden woonachtig was.

Op verzoek van de Tweede Kamer heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid onderzoek laten doen naar discriminatie onder Nederlanders van (Zuid-) Oost-Aziatische herkomst. Uit het in maart gepresenteerde rapport bleek dat 1 op de 3 mensen met een Aziatische achtergrond in het afgelopen jaar te maken kreeg met discriminatie. Het onderzoek laat zien dat mensen van (Zuid-)Oost-Aziatische herkomst in dezelfde mate te maken hebben met discriminatie als mensen met een Marokkaanse, Turkse, Surinaamse of Antilliaanse herkomst. De bekendheid hierover is echter veel lager.

DISCRIMINATIEGROND	
RAS	39
NIET-WETTELIJKE GROND	25
GESLACHT	18
GODSDIENST	3
SEKSUELE GERICHTHEID	3
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	2
LEEFTIJD	2
ONBEKEND	1
POLITIEKE GEZINDHEID	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 20 – Vacature Ongehoord Nederland (geslacht): 11 – Uitspraken Johan Derksen (ras): 8 – Uitspraken Mona Keijzer (godsdienst): 1	40

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	54
VIJANDIGE BEJEGENING	41
BEDREIGING	5
GEWELD	2
OVERIG	1

TERREIN	
ARBEIDSMARKT	19
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	18
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	16
HORECA/AMUSEMENT	10
BUURT/WIJK	6
COMMERCIEËLE DIENSTVERLENING	5
OPENBARE RUIMTE/PUBLIEK DOMEIN	5
SPORT/RECREATIE	2
HUISVESTING	1
ONBEKEND	1
ONDERWIJS	1

CASUS

DISCRIMINATIEGROND

ras

AARD

vijandige bejegening

TERREIN

horeca/amusement

Melder bezoekt samen met haar Nederlands/Japanse familie een museum. Aldaar worden ze door een andere bezoeker herhaaldelijk met 'ni hao' aangesproken. Melder houdt er een vervelend gevoel aan over en zoekt advies bij Stichting iDb over hoe om te gaan met dergelijke situaties.

Na een gesprek met de melder is afgesproken dat zij, op basis van het gesprek en aanwijzingen van iDb, zelf een klachtbrief schrijft naar het betreffende museum. Een museum heeft, net als andere instellingen, een zorgplicht voor een discriminatievrije omgeving. Daarnaast heeft de melder enkele tips gekregen over hoe zij in de toekomst

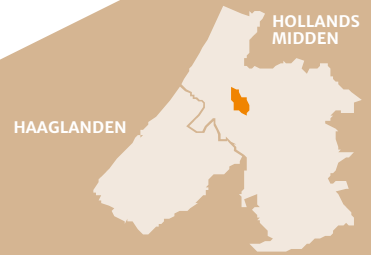
kan reageren op dergelijke discriminerende opmerkingen.

Het museum reageert zeer positief en ondersteunend op de brief van de melder. Er worden verontschuldiging aangeboden en de melder en haar familie krijgen een vrijkaart voor een nieuwe expositie. De tip die nog gegeven wordt is om bij een volgende situatie direct een melding bij iemand van het museum personeel te doen, opdat er meteen gehandeld kan worden.

Melder geeft aan zich erg blij te voelen met deze afhandeling. Ook geeft ze aan te weten hoe ze de volgende keer kan reageren en sluit ze af met de opmerking dat ze blij is te weten dat er ondersteunende instanties zijn zoals Stichting iDb.

leiderdorp

Gemeente Leiderdorp

- Inwonersaantal: 27.736
- Aantal meldingen: 12

THEMA'S

Focus op LHBTIQA+

In 2023 heeft Stichting iDb met de gemeente besproken te gaan kijken welke behoeftes er liggen met betrekking tot het stimuleren van inclusie. Eind van het jaar bood Stichting iDb een rapport aan met informatie over de mogelijkheden rondom inclusiebevordering en discriminatiebestrijding in Leiderdorp. Tevens is het rapport gedeeld met de adviesraad van het college. Uit het rapport kwam onder andere naar voren dat er door de gemeente en organisaties weinig aandacht wordt besteed aan het thema LHBTIQA+. Stichting iDb zal in samenwerking met een verzorgingshuis en de Stichting Roze50+ een voorlichting geven over het thema LHBTIQA+ bij ouderen.

Een uitje voor jonge mantelzorgers

Welzijnsorganisatie Incluzio organiseerde in de zomer een uitje voor kinderen en jongeren uit Leiden en Leiderdorp die opgroeien met iemand die een lichamelijke of psychische beperking heeft. Het doel is de jonge mantelzorgers een hart onder de riem te steken en hen een leuke dag te bezorgen. Het evenement werd ook op het platform van 'leideninclusief.nl' gedeeld. Op dit platform verzamelt Stichting iDb activiteiten en verhalen die bijdragen aan inclusie in de stad.

Brief van de burgemeester

Burgemeester Tjarda Struik is in het najaar van 2024 bijna een jaar burgemeester. In een open brief beschrijft ze hoe blij ze is dat Leiderdorpers openstaan voor eigentijds burgemeesterschap. Daarnaast merkt ze ook een gebrek aan vertrouwen op, iets waar ze graag iets aan wil doen. De komende tijd zal ze in gesprek gaan met inwoners van de gemeente over inclusie. Mogelijk zal dit plaatsvinden in de vorm van een evenement waarbij Stichting iDb ook aanwezig zal zijn.

DISCRIMINATIEGROND	
RAS	8
GODSDIENST	2
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	2
GESLACHT	1
NIET-WETTELIJKE GROND	1
SEKSUELE GERICHTHEID	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 1 – Uitspraken Johan Derksen (ras): 3	4

AARD	
VIJANDIGE BEJEGENING	9
OMSTREDEN BEHANDELING	7

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	3
ARBEIDSMARKT	2
POLITIE/OM/ VREEMDELINGENPOLITIE	2
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	2
MEDIA/RECLAME	1
OPENBARE RUIMTE/PUBLIEK DOMEIN	1
ONDERWIJS	1

DISCRIMINATIEGROND

handicap/chronische ziekte

AARD

omstreden behandeling

TERREIN

collectieve voorzieningen

De dochter van de melder maakt gebruik van een hulphond. Toen zij een theorie-examen wilde maken, moest zij in een aparte ruimte plaatsnemen. Hierop belde zij haar moeder, die vervolgens sprak met een medewerker. Na dit gesprek mocht de dochter wel in de algemene ruimte zitten. Echter ving zij een gesprek op tussen de medewerker en diens collega's waarin beledigend werd gesproken over de dochter en haar moeder. Ook werd zij onderweg naar de examenruimte nog tegengehouden door twee bewakers die de hond niet wilden toelaten. Dankzij hulp van een andere medewerker kon zij alsnog naar binnen en haar examen afleggen. Hoewel ze erg verdrietig was, is ze alsnog geslaagd.

Volgens de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte, is het maken van onderscheid bij een handicap of chronische ziekte verboden. In Artikel 2 wordt benoemd dat er naar gelang behoefte om een doeltreffende aanpassing kan worden gevraagd, tenzij deze een onevenredige belasting vormt. Het toelaten van een assistentiehond valt onder een doeltreffende aanpassing. Melder is voornemens een klacht in te dienen bij de instantie. Stichting iDb heeft aangeboden mee te lezen met de opzet van de klacht, om ervoor te zorgen dat het discriminatoire aspect helder vermeld wordt.

CASUS

**Leidschendam-
Voorburg**

Gemeente Leidschendam-Voorburg

- Inwonersaantal: 78.229
- Aantal meldingen: 50

THEMA'S

Aanpak eenzaamheid

Het gemeentelijk beleid met betrekking tot inclusiviteit en anti-discriminatie krijgt in 2024 met name vorm door een focus op het thema eenzaamheid. Eenzaamheid in de gemeente treft met name ouderen, die een kwart uitmaken van het totale aantal inwoners. Er is echter ook oog voor jeugd en gezinnen. Stichting iDb was aanwezig tijdens een bijeenkomst van het netwerk 'Oog voor Elkaar', mede georganiseerd door S&W in samenwerking met de gemeente en andere partners uit het netwerk. S&W organiseert regelmatig leuke sportieve en culturele activiteiten voor inwoners van de gemeente en werkt aan verschillende initiatieven om eenzaamheid aan te pakken.

Plannen komende tijd

Stichting iDb ziet mogelijkheden om aan te sluiten bij lopende projecten als Ouders van de Wijk en Jeugdsupporter en hiermee bij te dragen aan de ontwikkeling van nieuwe activiteiten, zoals gastlessen en voorlichtingen. Mogelijke activiteiten kunnen plaatsvinden rondom Coming Out Day, de Week van Respect en de Dag van de Mensenrechten. In september vond er een training voor 'buitengewoon opsporingsambtenaren' (boa's) plaats.

DISCRIMINATIEGROND	
RAS	20
NIET-WETTELIJKE GROND	18
GESLACHT	6
GODSDIENST	5
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	3
SEKSUELE GERICHTHEID	3
POLITIEKE GEZINDHEID	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 11 – Vacature Ongehoord Nederland (geslacht): 3 – Uitspraken Johan Derksen (ras): 3 – Uitspraken Mona Keijzer (godsdienst): 1 – Oproep Flock Together (ras): 1	19

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	34
VIJANDIGE BEJEGENING	18
BEDREIGING	5
GEWELD	2

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	19
ARBEIDSMARKT	10
COMMERCIELE DIENSTVERLENING	5
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	5
BUURT/WIJK	3
OPENBARE RUIMTE/PUBIEK DOMEIN	3
MEDIA/RECLAME	2
SPORT/RECREATIE	2
ONDERWIJS	1
POLITIE/OM/ VREEMDELINGENPOLITIE	1

DISCRIMINATIEGROND

seksuele gerichtheid

AARD

vijandige bejegening

TERREIN

collectieve voorzieningen

Melder signaleert dat er op een website van een stichting op een vijandige en onverdraagzame manier wordt geschreven over mensen uit de LHBTIQA+ gemeenschap. Melder voelt zich geraakt en vraagt zich af of deze uitingen toegestaan zijn.

Discriminatie op grond van seksuele gerichtheid is in Nederland verboden. De geschreven uitspraken kunnen vallen onder het strafrecht, meer specifiek Artikel 137C en Artikel 266.

De melder is om deze reden doorverwezen naar de politie. Hem is aangeboden een kopie van het proces-verbaal met iDb te delen, zodat nagegaan kan worden of het discriminatoire aspect goed is opgenomen.

Daarnaast heeft Stichting iDb zelf een melding gedaan bij het meldpunt Meld. Online Discriminatie. Onder bepaalde voorwaarden zal deze organisatie de website benaderen om de tekst te verwijderen of aan te passen, of op eigen initiatief aangifte doen.

Melder heeft aangifte gedaan en bedankt iDb voor de geboden hulp.

CASUS

Gemeente Lisse

- Inwonersaantal: 23.447
- Aantal meldingen: 8

THEMA'S

Meer prioriteit voor inclusie

Het signaleringsrapport van 2023 stelde dat inclusie en discriminatiebestrijding in Lisse minimale prioriteit kregen. Dit jaar lijkt daar verandering in te komen. Sinds de MAG bijeenkomst, de HSV-training in het Poelhuys in Lisse, De Week tegen Racisme en het uitbrengen van de bijbehorende iDb-factsheet, lijkt het bewustzijn over het belang van een inclusieve gemeente bij organisaties gegroeid. De samenwerking tussen van verschillende organisaties, maar ook de samenwerking tussen andere gemeen-

tes in de Bollenstreek, Teylingen en Hillegom is verbeterd. Ook zijn maatschappelijke organisaties beter bekend bij de inwoners.

Nieuwe plannen

Op het gebied van LHBTIQA+ zijn er plannen voor nieuwe samenwerkingsverbanden en projecten. Er zijn verschillende partijen die aangegeven hebben hierin mogelijk samen met Stichting iDb op te kunnen trekken.

Corona-meldingen

Hoewel er bij de organisaties over het algemeen meer aandacht is voor het belang van inclusie, kan wat betreft meldingen nog een gevarieerder palet worden verwacht. 88% van de gedane meldingen had betrekking op ervaren discriminatie met betrekking tot het coronabeleid na de uitspraken van Hugo de Jonge bij de presentatie van het landelijke meldpunt.

MELDINGEN:

8

CIJFERS

(t/m 31-08-2024)

DISCRIMINATIEGROND	
NIET-WETTELIJKE GROND	7
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 7	7

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	7
BEDREIGING	2
VIJANDIGE BEJEGENING	1

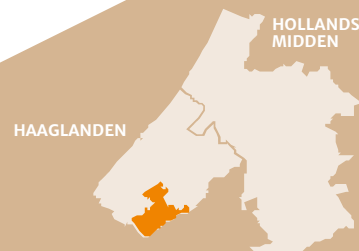
TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	5
HORECA/AMUSEMENT	1
ONBEKEND	1
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	1

DISCRIMINATIEGROND*handicap/chronische ziekte***AARD***omstreden behandeling***TERREIN***collectieve voorziening*

De melder meldt een ervaring van discriminatie op grond van een chronische ziekte. Hij is drager van het hiv-virus, deze is volgens hem echter wel 'undetectable'. Dit betekent dat de waarden zo laag zijn dat het virus niet (meer) overgedragen kan worden. Na aanmelding bij een tandartspraktijk wordt de melder gebeld met de boodschap dat hij pas aan het einde van de dag behandeld kan worden. Na hem moeten volgens de praktijk de ruimte en alle spullen worden gereinigd. De melder ervaart de boodschap, en ook de toon waarin deze wordt gebracht, als discriminerend. Omdat hij

niet meer besmettelijk is begrijpt hij niet waarom de hele ruimte gereinigd moet worden.

Volgens de Wet gelijke behandeling is het verboden om iemand met een handicap of chronische ziekte anders te behandelen in een vergelijkbare situatie. Als de melder niet anoniem had gemeld, hadden we samen met hem mogelijke stappen kunnen onderzoeken. De melder deed de melding echter anoniem, wat verdere klachtbehandeling niet mogelijk maakt.

Gemeente Midden-Delfland

- Inwonersaantal: 19.377
- Aantal meldingen: 5

THEMA'S

Meldingen

Net als vorig jaar is het aantal ontvangen meldingen laag. Echter, opvallend is dat op een reguliere melding na, alle gemelde ervaringen betrekking hebben op de aanwezigheid van Hugo de Jonge tijdens de presentatie van het landelijke meldpunt Discriminatie.nl. De aanwezigheid triggerde bij veel melders emoties rondom discriminatie-ervaringen door het coronabeleid, en besloten daarop een melding te doen.

Voorlichtingen

Stichting iDb is er voor elke inwoner van haar werkgebied. Ook verliesgevoelens en ervaringen op niet-wettelijke gronden kunnen gemeld worden. De gemeente Midden-Delfland neemt op dit moment geen aanvullende diensten bij Stichting iDb af. Om het werk van Stichting iDb onder de aandacht te brengen, pleit de stichting voor meer zichtbaarheid, bijvoorbeeld op bijeenkomsten of voorlichtingen. Ook is Stichting iDb

voornemens de gemeente uit te nodigen op evenementen en bijeenkomsten in omliggende gemeentes.

MELDINGEN:

5

DISCRIMINATIEGROND	
NIET-WETTELIJKE GROND	4
RAS	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 4	4

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	3
BEDREIGING	1
VIJANDIGE BEJEGENING	1

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	3
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	2

CIJFERS

(t/m 31-08-2024)

CASUS 1

DISCRIMINATIEGROND

ras

AARD

omstreden behandeling

TERREIN

collectieve voorzieningen

Melder ervaart discriminatie door een arts vanwege een in zijn ogen onnodige operatie en onderzoek. Hij ziet racisme in de behandeling van de arts en de communicatie met het ziekenhuis.

Melder geeft aan graag face-to-face zijn verhaal te willen doen. Hij vertelt zijn ervaring en laat alle correspondentie met het ziekenhuis, klachtencommissie en geschillencommissie lezen.

Na nauwkeurige analyse van de situatie is de melder uitgelegd dat er op basis van de stukken geen vermoeden van discriminatie gevonden kan worden. Met een klacht over onjuist medisch handelen kan hij wel een beroep doen op de burgerlijke rechter. Voor het nodige juridische advies hierover wordt de melder naar het Juridisch Loket doorverwezen.

CASUS 2

LANDELIJKE MELDING

DISCRIMINATIEGROND

niet-wettelijke grond

AARD

omstreden behandeling

TERREIN

collectieve voorzieningen

“Op basis van mijn overtuiging dat ik zelf invloed heb op mijn gezondheid en daarmee vatbaarheid voor het corona virus, heb ik er alles aan gedaan om extra te bewegen, te slapen, gezond te eten. Om die reden vond ik een vaccinatie niet nodig. Mede omdat deze niet garandeerde dat dit invloed had op de overdracht van de ziekte. Omdat ik geen vaccinatie had, en geen QR-code werd ik niet toegelaten in tal van plaatsen. Ik heb me erg uitgesloten gevoeld, niet gehoord, niet betrokken en kon niet gelijkwaardig deelnemen aan het sociale verkeer.”

Tijdens de coronapandemie voelden veel mensen zich onrechtvaardig behandeld door de invoering van het coronatoegangsbewijs, wat leidde tot beperkingen in hun dagelijks leven.

Een melding over het coronabeleid is geregistreerd als niet-wettelijke grond. Dit betekent dat onderscheid op vaccinatiestatus niet valt onder een van de wettelijk verboden discriminatiegronden. Dit betekent echter niet dat de ervaring van discriminatie niet stevig gevoeld kan worden.

Alle ontvangen coronameldingen zijn geregistreerd en de niet-anonieme melders zijn geantwoord in afstemming met ADV-collega's uit het hele land. Ook is op de website van Stichting iDb meer verdiepende informatie gedeeld.

Gemeente Nieuwkoop

- Inwonersaantal: 29.501
- Aantal meldingen: 12

THEMA'S

Nieuwkomers

Net als in 2023 maken de inwoners van de gemeente nog weinig melding van discriminatie-ervaringen. Een uitzondering waren de meldingen over de ervaren discriminatie als gevolg van de coronamaatregelen.

Toch kan niet gesteld worden dat er in Nieuwkoop geen discriminatie plaatsvindt. Uit gesprekken met het team van de gemeente dat statushouders ondersteunt blijkt dat er discriminatiesignalen worden opgemerkt. Zo horen zij verhalen uit de buurten en wijken, waar onderlinge verschillen soms tot conflicten of

vervelende opmerkingen leiden. Een voorbeeld is dat er tegen iemand met een migratieachtergrond werd gezegd dat zijn elektrische fiets “van ons geld is betaald”. Een ander voorbeeld was een burenruzie waarbij iemand regelmatig hondenpoep achterliet bij de tuin van een persoon met een migratieachtergrond. Nadat de eigenaar van de tuin de dader had gefilmd, is dit gestopt.

Voorlichting

Stichting iDb verzorgt regelmatig voorlichtingen ter voorkoming van discriminatie en ter ondersteuning bij een dis-

criminatie-ervaring. In Nieuwkoop vindt dit jaar een voorlichting plaats over discriminatie(wetgeving) aan statushouders. Ook is iDb in september aanwezig bij de Cultuurdag van Nieuwkoop om informatie te geven over de werking van antidiscriminatie voorziening (ADV). Verder verzorgt Stichting iDb gastlessen in Nieuwkoop. Met leerlingen uit groep 1 en 2 werd op een laagdrempelige manier het onderwerp uitsluiting besproken door het boek ‘Kikker en de Vreemdeling’ te lezen. Met groep 4 werd het gesprek aangegaan over uitsluiting en diversiteit.

MELDINGEN:

12

DISCRIMINATIEGROND	
NIET-WETTELIJKE GROND	9
RAS	3
SEKSUELE GERICHTHEID	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 8 – Oproep Flock Together (ras): 1	9

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	8
VIJANDIGE BEJEGENING	4
BEDREIGING	2

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	6
COMMERCIELE DIENSTVERLENING	2
HORECA/AMUSEMENT	1
POLITIE/OM/ VREEMDELINGENPOLITIE	1
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	1
SPORT/RECREATIE	1

CIJFERS

(t/m 31-08-2024)

DISCRIMINATIEGROND*seksuele gerichtheid***AARD***vijandige bejegening***TERREIN***horeca/amusement*

Melder ervaart discriminatie na het zien een spreekkoor met een beledigende tekst op een feest waarvan een deel wordt uitgezonden op tv. En masse wordt gezongen: “alle Duitsers zijn homo”, op de melodie van een bekend popnummer. Melder noemt het zorgelijk dat een beledigende tekst door een grote groep mensen massaal wordt gezongen én wordt uitgezonden. Op verzoek stuurt de melder een opname toe van het online verspreide materiaal.

De uitlatingen van het publiek vallen in principe onder het strafrecht. Er is namelijk sprake van een opzettelijk beledigende uitspraak over een groep mensen op basis van een verboden discriminatiegrond (Art. 137c van

het Strafrecht). Hiervan kan de melder aangifte doen bij de politie. Vervolging zou in dit geval echter lastig zijn, omdat het gaat om een grote groep onbekende mensen. Om deze reden is de melder in ieder geval geadviseerd een melding te doen bij het meldpunt Meld.Online Discriminatie.

Het meldpunt Meld.Online Discriminatie kan bij strafbare online discriminatie een verwijderverzoek sturen naar de uitzender of websitebeheerder. Als aan een (herhaald) verzoek geen gehoor wordt gegeven, kan het meldpunt een aangifte dossier opstellen voor het Openbaar Ministerie (OM). Het OM kan een strafrechtelijk onderzoek starten naar aanleiding van de aangifte.

Gemeente Noordwijk

- Inwonersaantal: 45.732
- Aantal meldingen: 24

THEMA'S

Arbeidsmigranten in hotel Waikiki

Het College van B&W voorkwam dat er in Hotel Waikiki in Noordwijk nog langer arbeidsmigranten gehuisvest werden. Dit hotel deed al langer geen dienst meer als toeristenhotel, maar bood wel onderdak aan Oost-Europese arbeidsmigranten die in de Bollenstreek werken. De gemeente wilde echter af van deze gedoogconstructie en om het hotel weer beschikbaar te kunnen stellen voor toeristen. De eigenaresse van het hotel stelt echter dat de gemeente de arbeidsmigranten ongelijk behandelt bij het toewijzen van woonruimte. De gemeente liet daarop uitzoeken of dit klopt. De conclusie was dat het bestemmingsplan inderdaad EU-werknemers beperkt, maar dat het niet discriminerend is. Het verbod om er langer dan drie maanden te wonen geldt immers voor alle EU-burgers.

Verliesgevoelens

Stichting iDb sprak met werknemers van een lokale afdeling van VluchtelingenWerk in Noordwijk over hun ervaringen. De aanwezigheid of komst van mensen met een vluchtachtergrond kan gemengde of negatieve reacties oproepen. Het ervaren van verliesgevoelens, de emoties rondom het verlies van eigen (culturele) identiteit, normen en waarden en angst voor 'de ander' kunnen leiden tot een gespannen sfeer tussen de oorspronkelijke bewoners en nieuwkomers. Belangrijke aanjagers daarbij zijn de huidige woningcrisis en politieke verdeeldheid. De werknemers van VluchtelingenWerk die iDb sprak,

stelden dat zij vluchtelingen altijd volop zullen blijven ondersteunen. Echter, ze geven aan dat het werk ook uitdagend kan zijn en dat het haar beperkingen kent. Zo blijft, ondanks alle inspanning, discriminatie tegenover vluchtelingen bestaan. Wanneer de medewerkers bijvoorbeeld mogelijkheden voor werk voor de vluchtelingen zien, krijgen ze regelmatig te maken met weerstand van de werkgever. Waar het wel tot een arbeidsovereenkomst komt, kunnen ondermaatse arbeidsomstandigheden op de loer liggen.

Participatie

Wat betreft participatie lijken mensen met een migratieachtergrond vaak nog wat buiten de initiatieven te staan. Een uitzondering is een initiatief van Reuring Noordwijk bedoeld om mensen met een migratieachtergrond via een 'wereldkeuken' meer te betrekken bij de lokale gemeenschap. Hoewel er meer openheid nodig is om ook pijnlijke onderwerpen te bespreken, is het een start om mensen meer tot elkaar te laten komen en de dialoog gaande te houden.

Voorlichtingen

Stichting iDb heeft in 2024 een voorlichting gegeven over de werking van het meldpunt aan alle maatschappelijke organisaties in Noordwijk. Deelnemers waren de gemeente, Welzijn Noordwijk, Reuring in de Samenleving Noordwijk en Stichting Lumen. Ook zal Stichting iDb zorginstelling Marente ondersteunen met een voorlichting voor haar medewerkers

inclusie en omgaan met discriminatie en diversiteit in de zorg. De aanleiding voor deze voorlichting is gesignaleerde (on) bewuste discriminatie, pestgedrag en roddelen bij de zorginstantie.

LANDELIJKE TREND

Toename meldingen op niet-wettelijke gronden

In het afgelopen jaar heeft Stichting iDb een toename gesignaleerd van het aantal meldingen van ervaren discriminatie op basis van niet-wettelijke gronden. Een nadere blik op de motieven van de melders leert dat de ervaring van ongelijke behandeling vaak gebaseerd is op intuïtieve onrechtvaardigheidsoordelen. Er zijn ook meldingen die gebaseerd zijn op een weloverwogen onrechtvaardigheidsoordeel over de ervaren ongelijke behandeling. Bij deze laatste categorie ligt er een uitdaging voor de wetgever en partijen die een bijzondere verantwoordelijkheid dragen op het gebied van discriminatiebestrijding.

Beide categorieën van meldingen worden in behandeling genomen en er wordt het nodige gedaan zodat de melder de opvang en het vervolg van de verrichtingen als betekenisvol kunnen ervaren. Het verdient aanbeveling te kijken naar wat gemeenten kunnen doen om de toename van deze meldingen aan te pakken.

DISCRIMINATIEGROND	
NIET-WETTELIJKE GROND	17
RAS	5
GESLACHT	2
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 16 – Vacature Ongehoord Nederland (geslacht): 2 – Oproep Flock Together (ras): 1	19

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	16
BEDREIGING	4
VIJANDIGE BEJEGENING	4

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	12
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	4
ARBEIDSMARKT	3
SPORT/RECREATIE	2
COMMERCIËLE DIENSTVERLENING	1
HUISVESTING	1
PRIVÉSFEER	1

DISCRIMINATIEGROND

niet-wettelijke grond

AARD

omstreden behandeling

TERREIN

huisvesting

Melder ziet een leuk appartement op een site van een aanbieder van woningen. Hij heeft interesse, maar ziet dat er alleen verhuurd kan worden aan kandidaten van ten minste 25 jaar oud.

Volgens de Algemene wet gelijke behandeling is het niet verboden om onderscheid op grond van leeftijd te maken. Echter, de ‘Wet gelijke behandeling leeftijd bij arbeid’ verbiedt onderscheid op grond van leeftijd bij arbeid wel.

Dit betekent dat het onderscheid dat op de site van de aanbieder van appartementen wordt gemaakt bij de verhuur van appartementen niet wettelijk verboden is. Verdere klachtbehandeling is dus niet mogelijk, echter is de melder wel van advies voorzien om de melding door te sturen naar Woonbond. Deze organisatie verzamelt meldingen van huurders

en woningzoekenden om meer inzicht te krijgen in de problemen die in de commerciële sector spelen. Met die inzichten spreken zij de politiek en verhuurderskoepels aan en vragen zij aandacht voor bepaalde onderwerpen via de pers.

Huurders of woningzoekenden die problemen ervaren kunnen sinds begin dit jaar ook terecht bij een meldpunt van de gemeente voor ongewenst verhuurderschap. Dit kan anoniem en de hulp is kosteloos. Het meldpunt volgt uit de Wet goed verhuurderschap. Deze wet biedt huurders de mogelijkheid melding te maken van misstanden die veroorzaakt worden door de verhuurder. Ook discriminatie-ervaringen tijdens de selectieprocedure vallen hieronder. De wet geeft de gemeente de mogelijkheid om hierop te handhaven en boetes uit te schrijven.

CASUS

Gemeente Oegstgeest

- Inwonersaantal: 25.948
- Aantal meldingen: 11

THEMA'S

Onderzoek LHBTIQA+

In het Coalitieakkoord 2022–2026 gaf de gemeente aan maatregelen te willen nemen om de sociale veiligheid en weerbaarheid van LHBTIQA+ personen te bevorderen. Op verzoek van wethouder Tim van Tongeren (Progressief Oegstgeest) deed Stichting iDb onderzoek naar de positie van de LHBTIQA+'er in Oegstgeest.

In het uitgebrachte rapport concludeert iDb dat Oegstgeest door de LHBTIQA+ gemeenschap over het algemeen als een veilige en prettige plek wordt ervaren. Echter, Oegstgeestenaren uit deze gemeenschap moeten zich voor activiteiten en ontmoetingen doorgaans wel bij instanties als het COC in Leiden aansluiten. Een eigen ontmoetingsplek in het dorp bestaat voorsnog niet en kan voor de gemeente aanleiding zijn om initiatief te tonen in het verder creëren van een lokale veilige en inclusieve leefomgeving. Ook het organiseren van welzijnsactiviteiten, voorlichtings- en themabijeenkomsten gericht op de gehele gemeenschap kunnen bijdragen aan de ervaren inclusiviteit. Bij gebrek aan kennis over de meningen en behoeften die inwoners hebben tegenover LHBTIQA+, mag het onderwerp namelijk meer in de publieke ruimte zichtbaar worden. Een startpunt hiervoor is de Gemeente Oegstgeestboot, die mee voer tijdens de Pride Leiden 2024.

Gender & Sexuality Alliances

GSA is een bovenlokaal initiatief dat het Rijnlands Lyceum Oegstgeest ook op haar eigen school heeft ingericht. De GSA-groep zet zich in voor een veilige en inclusieve leeromgeving voor LHBTIQA+ en –heteroleerlingen en onderwijspersoneel. De groep organiseert themabijeenkomsten op school om belangwekkende ontwikkelingen te bespreken en verbetervoorstellen te doen. De GSA-coördinator gaf aan graag gemotiveerde GSA-leerlingen bij mogelijke nieuwe LHBTIQA+- initiatieven in Oegstgeest te willen betrekken, ten gunste van de lokale sociale veiligheid en bewustwording.

LHBTIQA+ in het onderwijs

Het bestaan van de GSA-groep blijkt van belang te zijn. Tijdens een gastles van Stichting iDb op het Rijnlands Lyceum vertelde een leerling dat hij het “gebeuren” te ver vond gaan. Hij kreeg bijval van enkele andere leerlingen uit de klas. Zij gaven aan genderidentiteiten zoals non-binair onzin te vinden en niet te willen praten met mensen uit de LHBTIQA+ gemeenschap. Tijdens de gastles is ruimte gecreëerd om met de leerlingen in gesprek te gaan over hun denkwijzen en visie op onderwerpen zoals diversiteit.

LANDELIJKE TREND

Discriminatie door banken

Dit jaar was de ING bank een aantal keer in het nieuws. Klanten met een niet-westerse afkomst zouden slachtoffer zijn van overmatige controles. Het aantal vragen rondom bijvoorbeeld het openen van een nieuwe rekening, een hypotheek of betalingen wordt regelmatig als discriminerend ervaren. Het College voor de Rechten van de Mens (CRM) ontving meerdere verzoeken tot oordeel over dit onderwerp en in twee gevallen was er inderdaad sprake van verboden onderscheid. Daarnaast oordeelde het CRM in juli dat de ING bank zich schuldig maakt aan discriminatie in controles naar terrorismefinanciering.

Dit jaar tekenden Discriminatie.nl en de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) een samenwerkingsprotocol om discriminatiesituaties sneller te kunnen onderzoeken en oplossen.

MELDINGEN:

11

CIJFERS

(t/m 31-08-2024)

DISCRIMINATIEGROND	
NIET-WETTELIJKE GROND	7
GESLACHT	2
RAS	2
NATIONALITEIT	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 6 – Vacature Ongehoord Nederland (geslacht): 1	7

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	9
BEDREIGING	2

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	12
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	4
ARBEIDSMARKT	3
SPORT/RECREATIE	2
COMMERCIEËLE DIENSTVERLENING	1
HUISVESTING	1
PRIVÉSFEER	1

DISCRIMINATIEGROND

nationaliteit, ras

AARD

omstreden behandeling

TERREIN

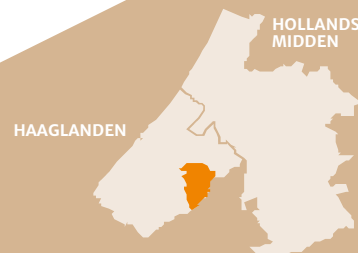
commerciële dienstverlening

Een inwoner van de gemeente Oegstgeest met een niet-Nederlandse nationaliteit heeft meerdere rekeningen in het buitenland. Veel van haar banktransacties vinden plaats in het buitenland. De ING stelde hierover veel vragen en de melder moest naar haar mening erg veel privé-informatie delen. Bovendien kwamen de vragen onaardig en discriminerend op haar over. Uiteindelijk heeft melder het geld van de ING rekening gehaald en op een andere rekening gezet.

Volgens de Algemene wet gelijke behandeling mag een bedrijf bij het aanbieden van of verlenen van toegang tot goederen en diensten geen onderscheid op grond van ras of nationaliteit maken. Mogelijk is er dus sprake van verboden onderscheid bij de melder.

CASUS

In dit geval zocht de melder geen advies of begeleiding in een klachtenprocedure; voor haar was de zaak met het sluiten van de rekening afgedaan. Echter, aangezien het onderwerp recent in het nieuws was wilde ze haar ervaring graag bij iDb bekendmaken. Als nodig wil ze informatie delen. IDb heeft de melding geregistreerd en de melder bedankt voor haar openheid en betrokkenheid.

Gemeente Pijnacker-Nootdorp

- Inwonersaantal: 57.932
- Aantal meldingen: 38

Foto: Nanda Sluijsmans

THEMA'S

Discriminatie op straat

Cultuurverschillen en onbegrip tussen inwoners kunnen leiden tot discriminatiesituaties op grond van ras. Uit gesprekken die Stichting iDb voerde met welzijnsorganisatie gro-up blijkt dat jongeren regelmatig te maken krijgen met racisme, maar de overtuiging hebben dat melding maken geen zin heeft. Stichting iDb en gro-up zijn voornemens voorlichting te gaan geven aan deze jongeren.

Bij meldingen in de wijk en privésfeer bemiddelt iDb niet zelf, maar verwijst zo nodig warm door naar buurtbemiddelingsinstanties, de wijkagent en/of de woningcorporatie.

LHBTIQA+

Gehoorde signalen uit de omgeving hebben onder andere betrekking op de jeugd. Uit een onderzoek van de GGD bleek dat een hoog percentage van de ondervraagde groep jongeren geen LHBTIQA+-vrienden willen. Enkelen gaven aan te hebben gebroken met vrienden die uit de kast waren gekomen. Verder bleek dat veel jongeren regelmatig een (steek)wapen op zak dragen. Het gevoel van veiligheid wordt dus op meerdere manieren aangetast.

Voorlichtingen

In overleg met de gemeente wil iDb gaan inzetten op extra lessen/ voorlichtingen aan de jeugd in het kader van veiligheid en LHBTQA+ en. Ook worden preventiemiddelen inzet voor voorlichting aan professionals van bijvoorbeeld woningbouwcorporaties, wijktoezicht teams en handhaving. Er blijft ook aandacht voor eenzaamheid in de gemeente. Stichting iDb onderzoekt via Eenzaamheidsnetwerken de link tussen discriminatie, uitsluiting en eenzaamheid.

LANDELIJKE TREND

Discriminatie van non-binaire personen

Naast een LHBTIQA+ gerelateerde melding wordt er ook melding gedaan van misstanden waar trans- of non-binaire personen mee te maken hebben. Meldingen die betrekking hebben op een trans- of non-binaire identiteit vallen onder de discriminatiegrond geslacht. De meldingen van of over mensen met een non-binaire of transidentiteit namen in de afgelopen tijd toe. Ook Pijnacker-Nootdorp lieten meerdere meldingen zien dat de inclusie van personen die zich niet kan of wil identificeren als man of vrouw, nog aandacht behoeft. Verschillende meldingen van één melder laat zien dat organisaties en instanties veelal geen mogelijkheid hebben om klanten als X te registreren. Met de transgenderwet die mogelijk weer van tafel is, wordt het bovendien (weer) moeilijker om de geslachtsaanduiding in het paspoort te veranderen.

DISCRIMINATIEGROND	
NIET-WETTELIJKE GROND	13
RAS	8
GESLACHT	8
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	4
GODSDIENST	2
NATIONALITEIT	2
ONBEKEND	1
POLITIEKE GEZINDHEID	1
SEKSUELE GERICHTHEID	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 10 – Vacature Ongehoord Nederland (geslacht): 1 – Uitspraken Mona Keijzer (godsdiens): 1 – Oproep Flock Together (ras): 1	13

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	32
VIJANDIGE BEJEGENING	6
BEDREIGING	2

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	20
COMMERCIELE DIENSTVERLENING	5
ARBEIDSMARKT	2
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	2
MEDIA/RECLAME	2
ONDERWIJS	2
BUURT/WIJK	1
HUISVESTING	1
ONBEKEND	1
SPORT/RECREATIE	1
HORECA/AMUSEMENT	1
POLITIE/OM/ VREEMDELINGENPOLITIE	1

CASUS 1

DISCRIMINATIEGROND

geslacht

AARD

omstreden behandeling

TERREIN

commerciële dienstverlening, collectieve voorzieningen

Het geslacht van melder is recent gewijzigd naar X. Naar aanleiding van deze wijziging is melder momenteel bezig om de registratie van diens geslacht bij diverse instanties te laten wijzigen. Melder loopt bij diverse instanties en instellingen tegen een dichte deur aan. Allereerst heeft de melder zelf een klacht ingediend bij bank en zorgverzekeraar. In reactie op de klacht gaven beide aan dat het registreren van het geslacht X in hun systeem niet mogelijk is. Hierop heeft Stichting iDb beide instanties een hoor- en wederhoorbrief gestuurd. In reactie hierop blijven beide partijen bij het standpunt dat het op korte termijn

niet mogelijk is om het juiste geslacht van melder te registreren. Belangrijkste reden is dat het gecompliceerd is om geautomatiseerde systemen te wijzigen. Momenteel is Stichting iDb in contact met Transgender Netwerk Nederland om via vergelijkbare meldingen een duidelijk beeld te krijgen van de omvang van het probleem. Zodra hier een patroon uit zichtbaar wordt, kan met behulp van Bureau Clara Wichmann juridische stappen worden overwogen. Voor de overheidsinstanties zal contact worden gezocht met de Ombudsman, voor de andere met het College voor de Rechten van de Mens.

DISCRIMINATIEGROND

geslacht

AARD

omstreden behandeling

TERREIN

arbeidsmarkt

“Er staat op een vacaturewebsite van Ongehoordnederland.nl een discriminerende vacature. waar expliciet gender diverse mensen/ non-binaire mensen worden buitengesloten. Ik kan hier dus niet op solliciteren....”

In juni plaatste omroep Ongehoord Nederland een vacature waarin gezocht werd naar een journalistiek zwaargewicht: m/v, geen “x”. Stichting iDb ontving 41 meldingen van mensen die deze tekst onnodig provocerend vonden en hun zorg uitten over het feit dat met deze vacaturetekst non-binaire mensen bewust worden uitgesloten.

Discriminatie.nl, de landelijke vereniging waar ook het meldpunt van Stichting iDb onder valt, beraamt zich op vervolgstappen.

De gelijkebehandelingswetgeving biedt bescherming tegen ongelijke behandeling in arbeidssituaties. Discriminatie bij sollicitaties is verboden. Deze wetgeving biedt uitdrukkelijk ook bescherming tegen ongelijke behandeling van mensen die non-binair zijn.

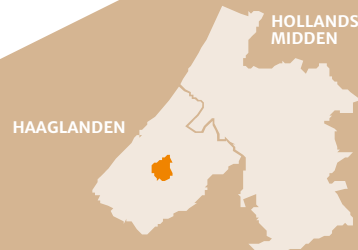
De meldingen zijn geregistreerd en de niet-anonieme melders zijn voorzien van een reactie.

Gemeente Rijswijk

Rijswijk

- Inwonersaantal: 59.640
- Aantal meldingen: 36

THEMA'S

Uitingen van onbehagen en ongenoegen

Het drukbevolkte Rijswijk telt bijna 60.000 inwoners, waarvan meer dan 41% een migratieachtergrond heeft. Het relatief hoge inwonersaantal in combinatie met de culturele diversiteit maakt de stad tot een dynamische omgeving waar verschillen worden gevierd, maar ook kunnen leiden tot spanningen. Gevoelens van onbehagen en ongenoegen kunnen tot uiting in de vorm van vernielingen en bekladdingen op straat. Ook kritiek op het handelen van de overheid behoort tot een vaak terugkerende uiting van ongenoegen. Zo voelden veel mensen zich onrechtvaardig behandeld door de invoering van het coronatoegangsbewijs. In het eerste kwartaal van 2024 ontving iDb meer dan 250 meldingen over dit onderwerp, waarvan acht uit de gemeente Rijswijk. De meldingen werden gedaan na de lancering van het landelijke discriminatiemeldpunt door (oud-)minister van Binnenlandse Zaken Hugo de Jonge op 9 januari.

Geweldsincidenten bij welzijnsorganisaties

Opvallend zijn signalen over (gewelds) incidenten waar medewerkers van welzijnsorganisaties in de wijken mee te maken hebben. Een vrijwilligster van Welzijn Rijswijk kreeg te maken met een veelheid aan online haatberichten na de lancering van een campagneposter waar zij opstond. Het College van Burgemeester en Wethouders reageerde geschokt en deed aangifte bij de poli-

tie. Al eerder dit jaar verzochten vrijwilligers van Rijswijk Doet Stichting iDb om continuerende voorlichtingen over geweldloze communicatie en agressie-training, om beter te kunnen handelen in situaties als deze. Ook medewerkers van Welzijn Rijswijk willen getraind worden zodat zij weten hoe adequaat om te gaan met discriminatiesituaties.

Proactieve rol voor de burgemeester

De burgemeester van Rijswijk, Huri Sahin, neemt een proactieve rol aan in het bestrijden van discriminatie. Naar aanleiding van twee moorden op vrouwen in 2023 riep de burgemeester vrouwen op haar persoonlijk te mailen als ze zich bedreigd voelen. De burgemeester is van mening dat persoonlijk contact met haar voor extra hulp kan zorgen, zeker als men vastloopt bij instanties. Met haar oproep wil Sahin geen indirecte kritiek leveren op de actieve instanties. Ze benoemt echter wel dat de veelheid aan hulpverlenende organisaties verwarrend en vertragend kan werken. Als burgemeester kan Sahin snel tot maatregelen overgaan, zoals een gebiedsverbod of extra politiesurveillance. Stichting iDb heeft over dit onderwerp nog geen meldingen ontvangen maar blijft de situatie monitoren.

Regenboogvlag

Een andere proactieve actie vanuit de gemeente vond plaats op 17 mei, de Internationale Dag tegen Homofobie, Bifobie, Transfobie en Interseksefobie.

Op deze dag konden inwoners een gratis regenboogvlag bij de gemeente afhalen. De gemeente hing zelf ook de regenboogvlag uit. Waar vorig jaar nog meerdere meldingen werden ontvangen op grond van seksuele gerichtheid, is er dit jaar geen ontvangen.

LANDELIJKE TREND

Zwangerschapsdiscriminatie

Dit jaar is het aantal meldingen over zwangerschapsdiscriminatie toegenomen ten opzichte van de voorgaande jaren. Er zijn tot en met augustus 2024 veertien meldingen gedaan, waarvan er een uit Rijswijk kwam. Meer dan de helft van de verzoeken tot oordeel die binnenkwamen bij het College voor de Rechten van de Mens over discriminatie op grond van geslacht, ging over zwangerschapsdiscriminatie. Zwangerschapsdiscriminatie betreft de ongelijke behandeling van iemand tijdens of rond de (mogelijke) zwangerschap. Veelgehoorde klachten gaan over contracten die niet verlengd worden, een afwijzing in een sollicitatieprocedure of het mislopen van een bonus. Het aantal daadwerkelijke ervaringen is veel hoger, want uit onderzoek blijkt dat slechts 11% van de vrouwen die zwangerschapsdiscriminatie ervaart stappen onderneemt. Een probleem is dat deze vorm van discriminatie subtiel kan gebeuren en niet altijd als zodanig wordt herkend.

DISCRIMINATIEGROND	
RAS	23
NIET-WETTELIJKE GROND	10
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	3
GODSDIENST	3
GESLACHT	2
ONBEKEND	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 8 – Uitspraken Johan Derksen (ras): 3 – Uitspraken Mona Keijzer (godsdienst: 2	13

AARD	
VIJANDIGE BEJEGENING	22
OMSTREDEN BEHANDELING	14
BEDREIGING	5
GEWELD	2

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	10
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	8
ARBEIDSMARKT	7
OPENBARE RUIMTE/PUBLIEKE DOMEIN	4
COMMERCIËLE DIENSTVERLENING	2
PRIVÉSFEER	2
BUURT/WIJK	1
ONDERWIJS	1
POLITIE/OM/VREEMDELINGENPOLITIE	1

DISCRIMINATIEGROND

geslacht

AARD

omstreden behandeling

TERREIN

arbeidsmarkt

Melder is in loondienst en heeft een tijdelijk contract. Toen zij aangaf haar zwangerschapsverlof te willen verlengen met enkele weken door middel van het opnemen van ouderschapsverlof, vertelde de werkgever haar dat ze niet terug hoefde te komen. Dit terwijl uit een eerder gesprek bleek dat haar contract verlegd zou worden. Ook was de werkgever al vanaf het begin op de hoogte van de zwangerschap. De werkgever gaf te kennen dat de werknemer 'misbruik zou maken van haar situatie'. De melder vroeg Stichting iDb om advies.

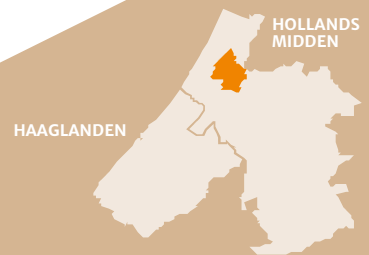
Volgens de Algemene wet Gelijke behandeling is het verboden om onderscheid te maken op grond van geslacht bij het beëindigen van een arbeidsverhouding. Van toepassing is artikel 7:646 van het Burgerlijk Wetboek. Om een vermoeden van zwangerschapsdiscriminatie aanne- melijk te maken, is het van belang om

alternatieve redenen voor het beëindi- gen van het arbeidscontract uit te kun- nen sluiten. Om deze reden is melder om extra informatie gevraagd, zoals schriftelijke verslagen van het beoorde- lingsgesprek en de beëindiging van het arbeidscontract.

Met voldoende feitelijkeheden die het ver- moeden van zwangerschapsdiscriminatie kunnen aantonen, kan iDb op verzoek van de melder een hoor- en wederhoor- procedure starten. Hierbij wordt een brief naar de werkgever geschreven waarin de situatie wordt beschreven en de geldende wetgeving wordt toegelicht. Vervolgens wordt verzocht om een reactie.

Door de stress die de situatie met zich mee heeft gebracht, besluit melder eerst pas op de plaats te maken en zich te richten op haar verlof. Later zal zij con- tact opnemen voor eventuele vervolg- stappen.

CASUS

Gemeente Teylingen

- Inwonersaantal: 38.470
- Aantal meldingen: 19

THEMA'S

Verbetering samenwerking

Het aantal meldingen in de gemeente Teylingen – in 2006 ontstaan door de samenvoeging van de gemeentes Sassenheim, Voorhout en Warmond – is ten opzichte van 2023 toegenomen. Meer inwoners van de gemeente weten het meldpunt te vinden. Ook het flankerend aanbod is beter op gang gekomen. Bij betrokken organisaties is meer bewustzijn ontstaan over inclusie en discriminatiebestrijding. Ook is er meer samenwerking met de andere gemeentes in de bollenstreek: Lisse en Hillegom.

Zichtbaarheid

In de Week Tegen Racisme en Discriminatie 2024 heeft Stichting iDb nieuwe promotiematerialen met contactgegevens afgegeven aan alle relevante lokale maatschappelijke organisaties, gemeentehuizen en buurthuizen. Stichting iDb ging een informatief gesprek met medewerkers aan en liet een factsheet over racisme in Nederland en een brief over het werk van Stichting iDb achter. Dit heeft er onder andere toe geleid dat alle lokale organisaties en gemeenten uit de Bollenstreek naar de 'Herkennen Signaleren en Verder Helpen'-training van Stichting iDb zijn gekomen. Hierdoor zijn de deelnemers verder geïnformeerd over het werk van de ADV en is hun lokale inclusienetwerk en handelingsperspectief bij ervaren discriminatie aanzienlijk vergroot. Het

bijgewoond hebben van HSV-training van Stichting iDb is voor organisaties bovendien een mogelijke eerste stap in het verrichten van maatschappelijk werk in de wijk met een nieuwe focus op het bevorderen van inclusiviteit.

Discriminatie in de wijk

Een deel van de meldingen in de buurt of wijk heeft betrekking op herkomst. Ook in de politieregistraties komen maandelijks meldingen terug van burenruzies met discriminatoire uitingen, vaak op grond van herkomst.

Voorlichting

In de komende maanden zal Stichting iDb een bovenlokale voorlichting verzorgen aan de vestigingscoördinatoren voor alle de bibliotheken met locaties in de Bollenstreek.

MELDINGEN:

19

CIJFERS

(t/m 31-08-2024)

DISCRIMINATIEGROND	
RAS	11
NIET-WETTELIJKE GROND	8
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	2
NATIONALITEIT	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 7 – Uitspraken Johan Derksen (ras): 3	10

AARD	
VIJANDIGE BEJEGENING	12
OMSTREDEN BEHANDELING	10
BEDREIGING	2

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	7
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	3
BUURT/WIJK	2
ARBEIDSMARKT	1
COMMERCIELE DIENSTVERLENING	1
HORECA/AMUSEMENT	1
MEDIA/RECLAME	1
POLITIE/OM/ VREEMDELINGENPOLITIE	1
PRIVÉSFEER	1
SPORT/RECREATIE	1

CASUS

DISCRIMINATIEGROND

ras

AARD

vijandige bejegening

TERREIN

privésfeer

Melder ervaart discriminatie door haar (binnenkort ex-) man. Hij scheldt haar regelmatig uit en gebruikt daarvoor racistische termen. Dit gebeurt in het bijzijn van hun jonge kind. Melder heeft een opname waarop hij toegeeft haar uit te schelden met een racistische term. Melder is zeer geëmotioneerd en wil graag advies over wat zij kan doen.

Stichting iDb bemiddelt zelf niet bij een conflict in de privésfeer. Wel wordt elke

melder een luisterend oor geboden en zo nodig wordt gezorgd voor een warme doorverwijzing. In dit geval is de melder uitgelegd dat ze aangifte kan doen bij de politie. De opzettelijke beledigingen waar ze mee te maken kreeg zijn strafbaar. Stichting iDb heeft aangeboden het discriminatoire aspect goed te helpen verwoorden. Daarnaast is melder doorverwezen naar een hulpverleningsinstantie. De melder gaf aan geholpen te zijn met het advies.

Gemeente Voorschoten

- Inwonersaantal: 25.625
- Aantal meldingen: 18

THEMA'S

Samen Gezond Voorschoten

Met bijna een kwart van de inwoners van 65 jaar of ouder, blijft Voorschoten in 2024 waarde hechten aan haar ambities op het gebied van inclusiebevordering en gezond samenleven.

Tijdens de informatiemarkt 'gezond ouder worden' in februari 2024 luidde het startschot voor 'Samen Gezond Voorschoten': een nieuw langlopend initiatief waar gemeente, vrijwilligers, lokale organisaties en inwoners bij betrokken zijn. Samen Gezond Voorschoten is er voor alle inwoners en legt de focus op verschillende programma's die gezond, sociaal en speels samenleven als einddoel hebben. Gedacht kan worden aan mantelzorg, overgewichtpreventie en het creëren van een gezonde, sportieve leefomgeving, zo ook in het onderwijs. Stichting iDb neemt deel aan meerdere bijeenkomsten van Samen Gezond Voorschoten om de relatie tussen gezondheid en veilige, inclusieve participatie in de gemeente te benadrukken.

Focus op LHBTIQA+ gemeenschap

Ook in 2024 stonden 'Anton-uurtjes' op de agenda van de organisator Voorschoten Voor Elkaar. Het Anton-uurtje betreft een inspirerende bijeenkomst met elke keer andere een betrokken sleutelfiguur of deskundige uit de LHBTIQA+ gemeenschap als spreker. De deelnemers zijn 50+'ers, sommigen zijn zelf LHBTIQA+, anderen komen vanuit interesse voor de gemeenschap. Ontmoeting en het delen van verhalen en ervaringen zijn de belangrijkste doelen.

Ondanks de kwalitatief hoogwaardige bijeenkomsten is het Anton-uurtje op dit moment tijdelijk stopgezet wegens een te lage opkomst. Stichting iDb blijft graag in gesprek met Voorschoten Voor Elkaar, Samen Gezond Voorschoten en de gemeente over hoe het welzijnsaspect van LHBTIQA+'ers in de gemeente gewaarborgd kan worden en wat de volgende logische stappen zijn om hieraan gerelateerde thema's onder de aandacht te houden.

Bijeenkomsten en trainingen

In maart organiseerde Stichting iDb samen met Samen Gezond Voorschoten, het jongeren netwerk van Voorschoten Voor Elkaar, Live Your Story en oud-boksprofessional Franklin Lopes een bijzondere avond. Jongeren en sportcoaches konden meedoen aan een weerbaarheidsvergrotende boksles en erna genieten van een interactieve toneelvoorstelling over inclusiviteit in de sport.

Stichting iDb blijft graag deel uitmaken van de bijeenkomsten van Samen Gezond Voorschoten om de meldingsbereidheid en de weerbaarheid van alle inwoners te vergroten, met een beter lokaal welzijn, gezondheid en veiligheid als gedeeld doel.

MELDINGEN:

18

CIJFERS

(t/m 31-08-2024)

DISCRIMINATIEGROND	
NIET-WETTELIJKE GROND	12
RAS	4
GODSDIENST	2
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 10 – Uitspraken Johan Derksen (ras): 1	11

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	14
VIJANDIGE BEJEGENING	5
BEDREIGING	3

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	9
COMMERCIEËLE DIENSTVERLENING	2
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	2
ARBEIDSMARKT	1
HUISVESTING	1
MEDIA/RECLAME	1
ONDERWIJS	1
SPORT/RECREATIE	1

DISCRIMINATIEGROND

godsdienst

AARD

vijandige bejegening

TERREIN

commerciële dienstverlening

Melder ging iets kopen op de markt. Hij is aanhanger van het Islamitisch geloof en heeft een bidvlek op zijn hoofd. De vrouw bij wie hij iets kocht maakte herhaaldelijk sarcastische opmerkingen over het geloof van de melder en wees dingen aan met haar middelvinger in plaats van haar wijsvinger. De melder wilde het voorval graag melden en wenste geen verdere opvolging. In het telefonische gesprek is dan ook in de eerste instantie een luisterend oor geboden. Aan het eind van het gesprek heeft de melder enkele tips gekregen

voor het omgaan met vijandige bejegeningen, zoals het benoemen van de situatie en wat dat met de melder doet. Ook is de melder ingelicht over het feit dat een belediging op grond van godsdienst strafbaar is en dat hiertegen aangifte kan worden gedaan. Na afloop van het gesprek voelde de melder zich gehoord en was hij blij dat hij zijn verhaal had kunnen doen. Ook vond hij het prettig meer over het juridisch kader te weten.

CASUS

Gemeente Waddinxveen

- Inwonersaantal: 34.000
- Aantal meldingen: 22

THEMA'S

Vormgeven gemeentelijk beleid

In het eerste kwartaal sprak Stichting iDb met een raadslid over hoe de gemeente haar inclusiebeleid kan gaan vormgeven. iDb heeft veel informatie en advies kunnen geven. De gemeente buigt zich momenteel over de mogelijkheden.

Toegankelijkheid

Het regioverband Aangepast Sporten Midden-Nederland organiseerde in samenwerking met Rabo Clubsupport en lokale sportakkoorden een gratis workshop Aangepast Sporten voor bestuurders, Kamerleden en vrijwilligers van sportclubs.

De gemeente zelf organiseert in samenwerking met diverse instanties een programma om mensen op leeftijd veiliger te laten fietsen.

Omgaan met verliesgevoelens

De gemeente Waddinxveen blijft streven naar een inclusieve gemeente, waarin iedereen zich veilig en thuis voelt. Soms is dat een uitdaging, waar een te snelle of definitieve verandering van authentieke waarden en tradities een risico vormt voor het ontstaan van verliesgevoelens en daaraan verbonden frustraties.

Een voorbeeld was het protest van honderden omwonenden van een groot weilandgebied langs de Plasweg in Waddinxveen, die hun buurt ongeschikt vinden voor de opvang van 150 tot misschien 195 vluchtelingen en andere speedzoekers. De strijd daartegen hebben ze opgevoerd met twee advocatenkantoren.

Discriminatie in de buurt en wijk

Een relatief hoog aantal meldingen werd gedaan op het terrein 'buurt/wijk'. Bij meldingen op dit terrein bestaat de klachtbehandeling, naast zorgvuldige registratie en het bieden van een luisterend oor, uit een warme doorverwijzing naar politie/wijkagent, buurtbemiddeling en uit het advies melding te maken bij de woningcorporatie (bij een huurwoning) of de VVE (bij een koopwoning). Stichting iDb bemiddelt zelf niet bij een burenruzie. Wel is de stichting beschikbaar voor begeleiding en advies, bijvoorbeeld bij het doen van de aangifte.

DISCRIMINATIEGROND	
RAS	11
NIET-WETTELIJKE GROND	7
GESLACHT	4
GODSDIENST	2
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKT	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 7 – Vacature Ongehoord Nederland (geslacht): 1 – Oproep Flock Together (ras): 2	10

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	13
VIJANDIGE BEJEGENING	8
BEDREIGING	2
GEWELD	2

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	7
BUURT/WIJK	4
ARBEIDSMARKT	3
OPENBARE RUIMTE/PUBIEK DOMEIN	3
SPORT/RECREATIE	2
COMMERCIEËLE DIENSTVERLENING	1
ONDERWIJS	1
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	1

CASUS

DISCRIMINATIEGROND

ras

AARD

vijandige bejegening, geweld

TERREIN

buurt/wijk

Een melder neemt contact op over een familie van Oost-Europese afkomst uit zijn buurt. De directe burens van deze familie maken beledigende opmerkingen, waarin de gezinsleden te horen krijgen dat ze ‘terug moeten naar hun eigen land’. Ook benoemt de melder dat er met opzet wateroverlast is gecreëerd, met als gevolg dat er schimmel is ontstaan op het plafond. Melder geeft aan dat zijn burens al bij buurtbemiddeling zijn geweest, maar dat de veroorzakers niet openstaan voor een gesprek. Ook een bezoek van de wijkagent had niet het gewenste effect.

Allereerst is de melder bedankt voor zijn oplettendheid en goede wil zijn burens te helpen door een melding bij een discriminatiemeldpunt te doen. IDb heeft

aangeboden in gesprek te gaan met buurtbemiddeling, de woningcorporatie en de wijkagent, om de situatie nogmaals onder de aandacht te brengen. Hiervoor was het wel noodzakelijk dat de getroffen familie hiervoor zelf toestemming gaf.

In contact met de familie is duidelijk geworden dat bemiddeling met genoemde instanties op dit moment te veel stress oplevert. Daarom is besloten het gezin enkel te voorzien van adviezen, zoals het bij gaan houden van een dossier met oog op een mogelijke aangifte in een later stadium. Ook is benadrukt dat Stichting IDb altijd beschikbaar is voor een luisterend oor, advies en bijstand.

Gemeente Wassenaar

- Inwonersaantal: 27.100
- Aantal meldingen: 18

THEMA'S

Verliesgevoelens bespreekbaar maken

Naast mensen die al geruime tijd in de gemeente wonen, kent Wassenaar een jonge, internationale gemeenschap bestaande uit statushouders, vluchtelingen, arbeidsmigranten en expats. Onderlinge verschillen leiden in de diverse gemeenschap van Wassenaar over het algemeen niet tot grote problemen, maar veroorzaken op sommige terreinen soms wel spanning. Een voorbeeld daarvan is een signaal uit het onderwijs. Tijdens een door Stichting iDb verzorgde gastles waar zowel leerlingen met een internationale als een regionale achtergrond komen, bleek dat enkele leerlingen moeite hadden met de aanwezigheid van internationale leeftijdsgenoten. In de gastles zijn onderliggende (verlies)gevoelens bespreekbaar gemaakt.

Toegankelijkheid

Een onderwerp dat hoog op de inclusie-agenda van de gemeente staat is toegankelijkheid in de publieke ruimte. Hierbij kan gedacht worden aan senioren, maar ook aan mensen met een beperking. Tijdens een bijeenkomst van het Gezond en Actief Leven Akkoord op 22 mei werden concrete signalen en voorstellen besproken. Een voorbeeld daarvan is een signaal vanuit de sportclubs. Hier kan nog meer oog voor welzijn en veiligheid komen. Omdat de clubs vaak draaien op vrijwilligers, is er een groeiende behoefte aan specifieke knowhow over hoe om te gaan met onverwachte situaties. Een voorlichting van Pepijn Keppel in januari, over hoe het is om als homoseksuele man op topniveau te hockeyen, bracht breder inzicht in de onterechte sterke verbanden die coaches en de toplaag van de sport leggen

tussen 'prestatie' en 'clievormen van masculiniteit', wat discriminatoir kan uitpakken voor LHBTIQA+ers en vrouwen in de topsport.'

Stichting iDb stelt zichzelf tot doel de bewustwording rondom inclusie en het respect voor elkaar in Wassenaar te blijven vergroten middels voorlichtingen, netwerken en gastlessen en heeft daarvoor in het afgelopen jaar haar netwerk in de gemeente uitgebreid.

MELDINGEN:

18

CIJFERS

(t/m 31-08-2024)

DISCRIMINATIEGROND	
NIET-WETTELIJKE GROND	7
RAS	6
GESLACHT	3
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	2
POLITIEKE GEZINDHEID	1
ONBEKEND	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 7 – Uitspraken Johan Derksen (ras): 1 – Vacature Ongehoord Nederland (geslacht): 1 – Oproep Flock Together (ras): 1	10

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	14
VIJANDIGE BEJEGENING	6
BEDREIGING	1

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	6
ARBEIDSMARKT	3
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	3
SPORT/RECREATIE	3
COMMERCIELE DIENSTVERLENING	2
POLITIE/OM/ VREEMDELINGENPOLITIE	1

DISCRIMINATIEGROND

ras

AARD

vijandige bejegening

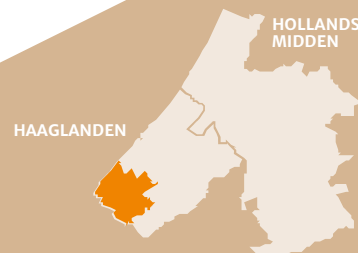
TERREIN

commerciële dienstverlening

De melder heeft discriminatie op grond van ras ervaren toen een medewerker van zijn verzekering herhaaldelijk zijn woorden onderbrak tijdens een telefoongesprek, en vervolgens aangaf hem niet te begrijpen en alleen met zijn vrouw te willen spreken. De melder voelde zich buitengesloten omdat de medewerker leek te impliceren dat deze alleen wilde communiceren met mensen van Nederlandse afkomst. Deze ervaring raakte de melder diep. Stichting iDb heeft de melder een luisterend oor geboden en geadviseerd om een formele klacht in te dienen bij de het bedrijf. Met

dit advies in gedachten heeft de melder een schriftelijke klacht ingediend, waarop de organisatie reageerde. Ze namen contact op met de melder, boden hun excuses aan voor het gedrag van hun medewerker en zorgden ervoor dat de betreffende werknemer werd aangesproken op zijn gedrag. Tot slot werd de melder uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek bij de organisatie, waar de veroorzaker van de discriminatie-ervaring zijn verontschuldiging aanbood. Deze stap van erkenning en verantwoordelijkheid liet de melder tevreden achter met de uitkomst van de situatie.

CASUS

Gemeente Westland

- Inwonersaantal: 115.941
- Aantal meldingen: 41

THEMA'S

Nieuwe bewoners

Net als vorig jaar hebben ontvangen meldingen en signalen regelmatig betrekking op de relatie tussen Westlanders en niet-Westlanders. Bekend is dat de houding van de oorspronkelijke inwoners van het gebied tegenover mensen met een andere achtergrond regelmatig kenmerken van achterdocht en voorbehouden heeft. Ook uit de meldingen die bij de politie werden geregistreerd bleek dat er verschillende incidenten waren met een racistische bejegening op straat. Niet altijd is de houding echter vijandig, ook subtielere vormen van uitsluiting worden gemeld. Stichting iDb ontving een bericht van een melder die recent in het Westland was komen wonen. Toen zij bij een bijwonersbijeenkomst aangaf uit Den Haag te komen, werd gesteld dat ze 'import' is en een woning afpakt van mensen uit het dorp. Deze ervaring raakte de melder. Als dame op leeftijd voelt ze zich kwetsbaar en niet welkom.

Gastlessen

Tijdens een gastles over vooroordelen en discriminatie gaf een leerling aan uitgescholden te worden vanwege zijn geloof. Tijdens de gastles werd hierbij stilgestaan. Door tijdens de les in te gaan op deze situatie zijn de handelingsvaardigheden, het wederzijds begrip en het inlevingsvermogen van de leerlingen vergroot.

Voorlichtingen

In juni gaf Stichting iDb een voorlichting aan de Adviesraad Sociaal Domein Westland (ASDW) over discriminatie en discriminatiegronden. Ook actuele casussen uit de omgeving werden (geanonimiseerd) besproken. De leden van de ASDW adviseren de gemeente op basis van signalen die zij opvangen van (kwetsbare) inwoners. Adviezen kunnen betrekking hebben op wat er speelt in de wijken en wat inwoners nodig hebben.

Oordeel College over woonwagengewoners

Het College voor de Rechten van de Mens oordeelde in 2024 dat het Westlands College van B&W zich schuldig heeft gemaakt aan discriminatie van een woonwagengewoonster. Woonwagengewoners ontlenden vanuit hun eigen cultuur bescherming op grond van ras, en op basis daarvan mag de gemeente geen onderscheid maken bij het creëren van nieuwe woningen. Echter, in de afgelopen jaren zijn er geen nieuwe standplaatsen voor woonwagengewoners bijgekomen. Tevens deed het College van B&W geen onderzoek naar de behoefte aan woonwagenstandplaatsen, om op basis hiervan beleid te ontwikkelen.

Regenbooggemeente

De gemeente Westland profileert zich als 'regenbooggemeente' en verklaart

hiermee zich extra in te zetten voor acceptatie, veiligheid en dezelfde rechten voor LHBTQIA+'ers. Toch ligt een en ander politiek nog best gevoelig. Zo is er recent ook een motie aangenomen om "woke en LHBTQ-gedachtegoed" tegen te gaan en is een jongeren/ seks spreekuur bij de GGD geschrapt.

LANDELIJKE TREND

Discriminatie tijdens het uitgaan

Uit onderzoek van de NOS bleek dat discriminatie tijdens het uitgaan veelvuldig voorkomt. Honderden jongeren gaven aan wel eens gediscrimineerd te worden door een portier of beveiliging, en daarbij het vermoeden te hebben dat dit te maken had met hun afkomst. Stichting iDb ontving tot en met augustus acht meldingen over discriminatie tijdens het uitgaan, waarvan een uit Westland. Het uiteindelijke aantal is waarschijnlijk veel hoger, want veel jongeren weten niet dat ze melding kunnen maken. Mocht een horecagelegenheid verschillende discriminatieklachten tegen zich hebben, kan deze in theorie de vergunning kwijtraken. Ook een portier die bewezen heeft gediscrimineerd, kan zijn VOG-verklaring verliezen. Omdat bewijs lastig te vinden is, komt dit in de praktijk niet veel voor.

DISCRIMINATIEGROND	
RAS	28
NIET-WETTELIJKE GROND	12
GESLACHT	4
GODSDIENST	3
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	3
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 10 – Vacature Ongehoord Nederland (geslacht): 2 – Uitspraken Johan Derksen (ras): 6 – Oproep Flock Together: 3	21

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	26
VIJANDIGE BEJEGENING	22
BEDREIGING	1

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	11
ARBEIDSMARKT	7
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	6
HORECA/AMUSEMENT	4
SPORT/RECREATIE	4
BUURT/WIJK	2
COMMERCIEËLE DIENSTVERLENING	2
OPENBARE RUIMTE/PUBLIEK DOMEIN	2
HUISVESTING	1
POLITIE/OM/ VREEMDELINGENPOLITIE	1
PRIVÉSFEER	1

DISCRIMINATIEGROND

ras

AARD

omstreden behandeling

TERREIN

horeca/amusement

Melder wilde samen met een vriend wat gaat drinken bij een bar maar werd door de portier niet toegelaten. De melder vermoed dat zijn donkere huidskleur de reden was, omdat hij opmerkte dat na hen verschillende groepen mannen met een witte huidskleur wel naar binnen mochten. De melder en zijn vriend verzochten de rondfietsende politieagenten om hulp, maar die wilden volgens de melder geen hulp bieden. Melder heeft een video-opname van het moment dat hij en zijn vriend geweigerd werden aan de deur. In feite is er sprake van twee meldingen: de melder en zijn vriend worden niet toegelaten tot een bar, en de politie lijkt gevraagde hulp te weigeren. Tijdens de intake is de melder verteld dat onderscheid maken op basis van herkomst bij wet verboden is. Stichting iDb heeft hem daarop aangeboden allereerst een traject van hoor en wederhoor te starten. Hierin wordt (namens de melder) een brief aan het bedrijf geschreven

met de ervaring van de melder en de van toepassing zijnde wetgeving. De melder is daarbij ook uitgelegd dat een dergelijke brief verandering niet kan afdwingen. De bar kan een andere visie hebben op wat er gebeurd is.

Wel geeft een hoor- en wederhoorbrief aan dat al het nodige gedaan is om de ervaring aan te kaarten. Dat kan behulpzaam zijn, mocht melder ook aangifte bij de politie willen doen.

Naar aanleiding van het verhaal van de melder zocht iDb contact met de politie om na te gaan wat een agent in een dergelijke situatie behoort te doen. Uit dit gesprek bleek dat wanneer de politie hulp weigert zonder goede reden, het indienen van een klacht een logische keuze is. De melder is daarom geadviseerd om een klacht in te dienen over de gang van zaken bij de politie.

Melder gaf aan even tijd nodig te hebben om zich te beramen op een vervolgplan, en komt hier op korte termijn op terug.

CASUS 1

DISCRIMINATIEGROND

ras

AARD

omstreden behandeling

TERREIN

sport/recreatie

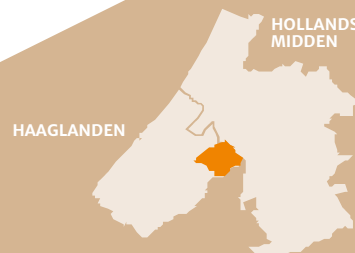
“Ik wilde meedoen aan een wandeling in Utrecht en wilde mij daarvoor opgeven. In de omschrijving van de wandeling stond expliciet aangegeven dat je alleen mee mag doen als je “iemand van kleur bent”

Een oproep van vogelaarscollectief Flock Together zorgde voor ophef nadat de organisatie, zelf bestaande uit enkel mensen van kleur, specifiek mensen van kleur uitnodigden om mee te gaan

op een natuurwandeling tijdens het International Literature Festival Utrecht (IFLU). Landelijk werden hierover ongeveer honderd meldingen ontvangen. Stichting iDb ontving elf meldingen van mensen die deze oproep als discriminerend hadden ervaren. Drie ervan kwamen uit het Westland. Flock Together maakte na de (landelijke) ophef openlijk excuses en paste de tekst op de festivalwebsite aan.

gemeente
Zoetermeer

Gemeente Zoetermeer

- Inwonersaantal: 128.434
- Aantal meldingen: 87

THEMA'S

Meerjarenvisie gemeente

Onlangs stelde de gemeenteraad de meerjarenvisie Inclusie en Diversiteit 2024-2040 vast. Het raadsvoorstel werd aangenomen met 35 stemmen voor en 1 stem tegen. De gemeente wil de komende jaren, samen met inwoners en organisaties, invulling geven aan de volgende ambitie: "Zoetermeer is een stad met ruimte voor verschillen. Een stad waar respect, gelijkwaardigheid en compassie kernwaarden zijn en waar discriminatie en sociale uitsluiting geen plek hebben."

LHBTIQ+

Zoetermeer zet zich als regenbooggemeente in voor een veilige omgeving voor de LHBTIQ+ gemeenschap. Stichting ZOETER Queer werkte aan een community met eigen evenementen voor queers. De oprichter ervan kreeg in 2024 zelf te maken met geweld; op klaarlichte dag werd hij uitgescholden en geslagen. Inmiddels is de stichting gestopt met het organiseren van evenementen, mede als gevolg van de nare reacties en het geweld dat de voorzitter heeft meegemaakt. COC blijft wel actief in de gemeente en is bezig, in samen-

werking met o.a. gro-up, de bibliotheek, de gemeente en Stichting iDb, om tijdens Coming-Outdag en Paarse Vrijdag activiteiten te organiseren voor de LHBTQA+ jongeren in Zoetermeer.

Herdenkingsjaar slavernijverleden

Over het vormgeven van de herdenking slavernijverleden was enige onenigheid, bleek uit een stadsgesprek. De ene partij legt de focus op de viering van de afschaffing van de slavernij, de ander benadrukt het herdenken. Ook is er nog onduidelijkheid over de dag van de viering, wie daarbij betrokken moeten worden en de locatie. De gemeente kreeg het verwijt hier te veel gesprekken over te voeren in plaats van met een concreet plan te komen. Gesteld wordt dat andere gemeentes al veel verder zijn met hun programma's.

Natuurgebied toegankelijk

Natuurgebieden in de gemeente zijn toegankelijker gemaakt voor rolstoel- en scootmobielgebruikers door het aanbrengen van metalen strips op de wildroosters. Ook met de hulphond is rekening gehouden.

Veilig sportklimaat

Seksuele intimidatie en ander ongewenst gedrag komt ook binnen sportclubs nog regelmatig voor. De gemeente organiseerde dit jaar een gratis cursus vertrouwenscontactpersoon (VCP).

Herwaardering (v)mbo

De lokale politici van Zoetermeer Vooruit pleiten voor herwaardering van vmbo en mbo-leerlingen. Zij onderschrijven de kracht en het belang van een inclusieve samenleving, maar vinden dat daarin te veel nadruk ligt op de LHBTIQ+ gemeenschap en vrouwen. Ook voor mensen met een mentale of lichamelijke beperking moet meer gebeuren, vinden ze. Met de subsidie Sterke Sociale Basis krijgt Stichting iDb de rol als kartrekker in het vormen van een netwerk/ coalitie en het organiseren van netwerk- en themabijeenkomsten. Hierin zal ook ruimte zijn om aandacht te besteden aan deze gemarginaliseerde groepen.

DISCRIMINATIEGROND	
RAS	40
NIET-WETTELIJKE GROND	31
GESLACHT	8
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	7
GODSDIENST	5
SEKSUELE GERICHTHEID	4
LEEFTIJD	2
ONBEKEND	2
ARBEIDSDUUR	1
BURGERLIJKE STAAT	1
NATIONALITEIT	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 23 – Vacature Ongehoord Nederland (geslacht): 2 – Uitspraken Johan Derksen (ras): 7 – Oproep Flock Together (ras): 1	33

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	66
VIJANDIGE BEJEGENING	27
BEDREIGING	3
ONBEKEND	2
GEWELD	1

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	32
ARBEIDSMARKT	18
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	8
COMMERCIEËLE DIENSTVERLENING	6
HORECA/AMUSEMENT	6
ONDERWIJS	4
SPORT/RECREATIE	4
BUURT/WIJK	3
OPENBARE RUIMTE/PUBLIEK DOMEIN	2
PRIVÉSFEER	2
MEDIA/RECLAME	1
POLITIE/OM/ VREEMDELINGENPOLITIE	1
OVERIG	1

DISCRIMINATIEGROND*arbeidsduur***AARD***omstreden behandeling***TERREIN***arbeidsmarkt*

Een melder maakt melding voor zijn partner. In de sector waarin zij werk zoekt, bepaalt de arbeidsduur het soort contract dat iemand krijgt aangeboden. Bij 20 uur of minder per week wordt een zzp-overeenkomst aangegaan, bij meer dan 20 uur per week wordt een contract in loondienst aangeboden. De partner van de melder solliciteerde op een functie van 20 uur of minder per week en maakt dus geen kans op een contract in loondienst, terwijl zij dit wel graag wil. Dit wordt ervaren als discriminatie en de melder vraagt zich af of dit juridisch gezien ook zo is.

Stichting iDb overlegde met het College voor de Rechten van de Mens (CRM) over de vraag of er sprake is van verboden onderscheid op grond van arbeidsduur.

Het CRM verwees naar artikel 7:648, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek (BW): "het is verboden om onderscheid te maken op grond van een verschil in arbeidsduur bij de voorwaarden waaronder een arbeidsovereenkomst wordt aangegaan, voortgezet, dan wel opgezegd, tenzij een dergelijk onderscheid objectief is gerechtvaardigd."

Daarop stelt zij dat de casus inderdaad onder arbeidsduur zou kunnen vallen.

De vriendin van de melder ondervindt namelijk nadeel bij minder dan 20 uur werken. Bij meer uren werk was het wel mogelijk geweest om te kiezen voor een contract in loondienst.

Of er in dit geval sprake is van discriminatie kan het College alleen beoordelen in een klachtenprocedure.

Stichting iDb heeft melder aangeboden allereerst een traject van hoor en wederhoor te starten. Hierin wordt (namens de melder) een brief aan de organisatie/het bedrijf geschreven met de ervaring, de wetgeving, het vermoeden van discriminatie en het verzoek om een reactie. Afhankelijk van deze reactie, kan vervolgens een verzoek om oordeel ingediend worden bij het CRM. Stichting iDb kan de melder daarin bijstaan.

Het oordeel van het CRM is niet juridisch bindend. Het oordeel wordt wel op de website geplaatst en kan op die manier dus ook impact hebben.

De melder gaf aan erg geholpen te zijn met de informatie. De functie is uiteindelijk naar iemand anders gegaan, maar mocht de situatie zich in de toekomst opnieuw voordoen, dan weten hij en zijn vriendin nu wat juridisch gezien wel en niet is toegestaan.

gemeente
Zoeterwoude

- Inwonersaantal: 9.732
- Aantal meldingen: 6

Gemeente Zoeterwoude

THEMA'S

'Nieuwe boa'

In de gemeente werd een nieuwe 'buitengewoon opsporingsambtenaar' (boa) aangesteld. Stichting iDb heette hem welkom en verzorgde een korte uitleg over de wettelijke taken en de aanvullende voorlichtingen, trainingen en gastlessen die in de regio worden georganiseerd. De boa gaf aan blij te zijn om op de hoogte te zijn en uit te kijken naar de samenwerking.

LANDELIJKE TREND

Huisvesting en verliesgevoelens

Het signaleringsrapport van 2023 vermeldde het voorbehouden dat inwoners van de gemeente ervaren rondom de huisvesting van statushouders. Enkele negatieve ervaringen met de opvang van arbeidsmigranten in de gemeente in het verleden heeft er mogelijk toe geleid dat inwoners nu kritischer zijn over de opvangmogelijkheden van een andere groep. Verliesgevoelens spelen daarin een grote rol. Een diepgevoeld sentiment is de veronderstelling dat huizen vaker beschikbaar worden gesteld aan nieuwkomers, waar bewoners zonder migratieachtergrond soms jarenlang moeten wachten.

Een voorstel uit juni 2024 om veertig alleenreizende, minderjarige vreemdelingen (AMV'ers) een plek te bieden in de gemeente kreeg dan ook onvoldoende steun in de gemeenteraad. Een nieuw opgestelde werkgroep gaat de wethouder adviseren over een opvangplan.

MELDINGEN:

6

CIJFERS (t/m 31-08-2024)

DISCRIMINATIEGROND	
NIET-WETTELIJKE GROND	3
RAS	2
GESLACHT	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 2 – Uitspraken Johan Derksen (ras): 1	

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	5
VIJANDIGE BEJEGENING	2

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	2
COMMERCIËLE DIENSTVERLENING	1
HORECA/AMUSEMENT	1
HUISVESTING	1
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	1

DISCRIMINATIEGROND*ras***AARD***omstreden behandeling***TERREIN***huisvesting*

Melder beschrijft dat haar beide zonen al jarenlang op een wachtlijst staan voor een huis. Ze heeft het gevoel dat mensen met een andere afkomst veel sneller een woning krijgen toegewezen.

Het gevoel van de melder sluit aan bij een emotie die gedeeld wordt door veel inwoners van Nederland over de wooncrisis. De ervaring geeft inzicht in de zorgen die leven onder burgers die zich niet gehoord voelen. Stichting iDb erkent de (verlies)gevoelens die leven onder inwoners van het werkgebied. Hoewel de ervaring diepgevoeld wordt, is het

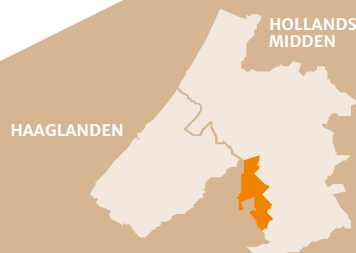
echter niet per definitie correct dat er voor mensen van Nederlandse afkomst geen woningen meer zijn doordat deze beschikbaar worden gesteld aan mensen met een andere achtergrond. Een kritisch rapport van een VN-rapporteur voor huisvesting stelt dat het vooral de marktwerking is die verantwoordelijk is voor de huidige crisis.

De melder is gehoord en ingelicht over werkwijze van iDb en de melding is geregistreerd.

gemeente
Zuidplas

Gemeente Zuidplas

- Inwonersaantal: 47.843
- Aantal meldingen: 19

THEMA'S

Samenwerking

Stichting iDb onderhoudt goed contact met Stichting Onbeperkt Zuidplas (OZ), die zich inzet voor belangenbehartiging en ondersteuning van kwetsbare inwoners van Zuidplas. Waar nodig wordt warm aan elkaar doorverwezen. Ook ondersteunt Stichting iDb bij specifieke gevallen waar juridisch advies gewenst is.

In juni 2024 was Stichting iDb aanwezig op een door Stichting OZ georganiseerde informatiemarkt. Een mooi moment voor inwoners om meer informatie te krijgen over het werk van iDb, zorgen en verliesgevoelens te delen en (juridische) informatie te verkrijgen over langlopende procedures.

Inwoners in opstand

Het plan voor de bouw van een nieuwe moskee in Nieuwerkerk aan den IJssel kon op weerstand rekenen van omwonenden. Tien omwonenden spanden een zaak aan tegen de initiatiefnemers. De rechtbank onderzocht de zaak en verklaarde geen van de bezwaren gegrond. Op 31 mei is de eerste symbolische paal geslagen. Het bestuur van de moskee geeft aan graag met de buurt in gesprek te blijven.

Verbeteren toegankelijkheid

De Inclusie Agenda van de gemeente krijgt steeds meer vorm. De eerste fase betreft het toegankelijker maken van uitingen van de gemeente, zoals de website en teksten. Het verbeteren van de toegankelijkheid van voorzieningen in de openbare ruimte, een sterke wens van Stichting Onbeperkt Zuidplas is op grond van beperkte financieringsmogelijkheden nog niet altijd haalbaar.

Geplande trainingen

In het najaar van 2024 wordt een training gepland voor maatschappelijke instanties en gemeentebambtenaren met als doel de kennis, bewustwording en handelingsmogelijkheden bij discriminatiesituaties te vergroten.

LANDELIJKE TREND

Uitsluiting op grond van handicap

In Nederland leven zo'n 2 miljoen mensen met een fysieke of mentale beperking. Stichting iDb ontvangt regelmatig meldingen van situaties waarin mensen met een beperking ongelijk worden behandeld. Dit benadrukt de noodzaak om verder te werken aan een samenleving waarin iedereen volwaardig kan deelnemen. In 2016 zette Nederland een belangrijke stap door het VN-Verdrag Handicap te ondertekenen. Volgens dit verdrag moeten mensen met een handicap net als ieder ander, volwaardig mee kunnen doen aan de samenleving. Na het ondertekenen van het verdrag is de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ) aangepast en zijn er maatregelen genomen om de toegankelijkheid van openbare ruimtes, zoals overheidsgebouwen, scholen en openbaar vervoer, te verbeteren. Daarnaast is er gewerkt aan de verbetering van digitale toegankelijkheid, zodat overheidswebsites beter bruikbaar zijn voor mensen met een beperking.

Het College voor de Rechten van de Mens (CRM) houdt toezicht op de uitvoering van het VN-Verdrag. Er zijn al wat stappen in de juiste richting gezet, al worden mensen met een beperking nog altijd op veel gebieden achtergesteld.

DISCRIMINATIEGROND	
RAS	8
NIET-WETTELIJKE GROND	5
GODSDIENST	3
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	3
GESLACHT	2
ONBEKEND	1
LANDELIJKE MELDINGEN – Coronabeleid (NWG): 4 – Vacature Ongehoord Nederland (geslacht): 1 – Uitspraken Johan Derksen (ras): 4 – Uitspraken Mona Keijzer (godsdienst): 1	10

AARD	
OMSTREDEN BEHANDELING	12
VIJANDIGE BEJEGENING	10
OVERIG	1

TERREIN	
COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	5
PUBLIEKE/POLITIEKE OPINIE	5
ARBEIDSMARKT	4
COMMERCIEËLE DIENSTVERLENING	2
BUURT/WIJK	1
HORECA/AMUSEMENT	1
POLITIE/OM/ VREEMDELINGENPOLITIE	1

CASUS

DISCRIMINATIEGROND

handicap/chronische ziekte

AARD

omstreden behandeling

TERREIN

collectieve voorzieningen

De melding betreft een langlopende zaak. Bij een van de collectieve voorzieningen in de gemeente zijn op korte afstand van de ingang van het pand twee gehandicaptenparkeerplaatsen. De melder maakt hier regelmatig gebruik van. Elk jaar wordt er tussen oktober en begin januari een oliebollenkraam op de gehandicaptenparkeerplaats gezet. De melder heeft hier bezwaar tegen gemaakt met behulp van Stichting Onbeperkt Zuidplas en voorgesteld om de kraam ergens anders te plaatsen. Hier werd niet in meegaan. Het tegenvoorstel was om elders een tijdelijke gehandicaptenparkeerplaats te creëren. Echter, Stichting Onbeperkt Zuidplas is van mening dat de alternatieve plekken die

worden aangeboden niet voldoen aan de richtlijnen. Voor 2024 is de vergunning weer aangevraagd. Als deze opnieuw wordt toegekend zal er opnieuw bezwaar aangetekend worden.

In de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ) staat dat discriminatie vanwege een beperking verboden is. Dit geldt voor collectieve voorzieningen, de arbeidsmarkt, het onderwijs en het OV, maar ook voor bedrijven en restaurants. Volgens de wetgeving betekent dit dat er, afhankelijk van de behoefte, effectieve maatregelen moeten worden genomen, tenzij dit te veel moeite of kosten met zich meebrengt.

Het recht op gelijke behandeling vormt één van de pijlers van het maatschappelijk verkeer tussen burgers onderling en tussen burgers en de overheid. De bescherming van burgers tegen discriminatie is noodzakelijk voor het functioneren en het beschermen van de rechtsstaat, de sociale samenhang en de onderlinge maatschappelijke verhouding.

Uit: Memorie van toelichting / Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen, mei 2008.

Colofon

Stichting iDb, Den Haag, september 2024

Tekst en inhoud: Rosan Breman

Vormgeving: LenShape

Fotografie omslag: Loesje Praktijken – Overig: AdobeStock